

netae aereae scindi possit, cum hoc tamen, ut collecta huiusmodi semel dumtaxat et universaliter fiat, ita ut illa omnes et singulos, etiam exemptos, comprehendat, attento quod omnes indiscriminatum gavisu fuerunt, continuoque gaudent commo supradicto vescendi frumento valde minori pretio, quam fuit emptum per idem hospitale.

Supplicatio.

Annuit Pontifex.

§ 3 Quare nobis iidem iurati et deputati humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium controversiis iurisdictionalibus praepositorum consilio, vobis per praesentes concedimus facultatem ac committimus et mandamus, ut, pro extinctione monetae fabricatae ex aere, compellatis ad contribuendum etiam ecclesiasticos, tam seculares quam regulares, pro ratâ tamen commo¹ particularis eorumdem per vos servatis servandis declarandi², salvâ tamen in praemissis semper auctoritate congregationis praedictorum cardinalium.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam consiliaribus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et

1 Videtur legendum commo¹ (R. T.).

2 Forsan declarandâ, nempe ratâ (R. T.).

naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam ecclesiasticis tam secularibus quam regularibus praefatis, ac etiam in favorem familiarium et officialium sancti inquisitionis officii et quorumvis aliorum etiam speciali mentione dignorum, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate aliquâ ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iulii MDCXLVIII, pontificatus nostri anno iv.

Dat. die 17 iulii 1648, pontif. anno iv.

CVIII.

Confirmatio erectionis academiae pro facultatibus theologiae, iuris canonici et philosophiae in civitate Burgenst¹, cum solitis privilegiis similitum academiarum, etc.²

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

In supereminenti Apostolicae Sedis speculâ, meritis licet imparibus, disponente Domino constituti, et intra mentis nostrae arcana revolventes, quantum ex lit-

1 In textu dein legitur *Bambergensi* (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

terarum studiis catholica fides augeatur, divini nominis cultus protendatur, veritas agnoscatur, ac iustitia colatur, ad ea, per quae litterarum studia huiusmodi ubilibet excitentur, et personae eis incumbere desiderantes id commode efficere possint, libenter intendimus, et in iis nostrae sollicitudinis partes propensius impertimur, prout pia ecclesiasticorum praelatorum vota exposcunt, nosque, locorum qualitate pensatâ, in Domino conspicimus salubriter expedire.

Supplicatio.

§ 1. Sane, nomine venerabilis fratris Melchioris Octavii¹ episcopi Bambergensis, nobis nuper expositum fuit, quod ipse, ut sui dioecesanî commodius philosophiae, necnon sacrae theologiae, ac sacrorum canonum studiis vacare possint, iisque imbuti ceteros erudire, et in avitâ catholicâ religione confirmare, seque haereticis, quibus civitas et dioecesis Bambergensis undique cinta est, eorumque falsis et erroneis opinionibus opponere valeant, unam in praedictâ civitate academiâ, in qua duo theologiae scholasticam, unus sacram scripturam, unus casus conscientiae, et unus ius canonicum, necnon unum logicam, alius physicam, alius metaphysicam, et reliquos, professores, ethicas et mathematicas disciplinas praelegant et doceant, cum assignatione annui redditus mille tallerorum monetae illarum partium pro sustentatione eorumdem professorum, sub directione et regimine dilectorum filiorum praepositi generalis et clericorum regularium Societatis Iesu, de consensu dilectorum etiam filiorum capituli et canonicorum suae ecclesiae Bambergensis, fundavit et erexit.

A censuris absolvit et donnulla privilegia academiae concecit.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipse Melchior Otto¹ episcopus, ut fundatio et erectio huiusmodi firmiter subsistant, illam auctoritate apo-

1 Infra dicetur *Otonis* (a. r.).

stolicâ confirmari, et, quo dicti dioecesanî ad incumbendum gravius praedictis studiis incitentur, eandem academiâ specialibus favoribus et gratis per nos decorari summopere desideret: nos, eiusdem Melchioris Otonis episcopi piam in praemissis sollicitudinem plurimum in Domino commendantes, eiusque votis huiusmodi annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, ac erectionis et foundationis academiae huiusmodi, sic ut praefertur factae, tenores praesentibus pro expressis et insertis habentes, supplicationibus ipsius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, fundationem et erectionem praesentis academiae, per eundem Melchiorem Otonem episcopum ut praemittitur factam, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illique perpetuae inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; necnon eidem academiae, illiusque pro tempore rectori, cancellario, doctoribus, lectoribus, magistris, scholasticis, bidellis, aliisque illius officialibus, ministris et personis, ut omnibus et quibuscumque privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratis, praerogativis, honoribus et praesentibus, huiusmodi academiis, illarumque pro tempore existentibus rectoribus, cancellariis, magistris, lectoribus, doctoribus, praeceptoribus, scholasticis, bidellis, officialibus, ministris et aliis personis, in genere vel in specie, tam apo-

stolica, quam imperiali, regiâ aut ducali auctoritatibus, et aliâs pro tempore quomodolibet concessis, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aequè principaliter, in omnibus et per omnia, uti, potiri et gaudere, et insuper rectori eiusdem academiae pro tempore existenti, ut illos, quos in ipsâ erectâ, ut praefertur, academia, vel etiam alibi in aliâ quavis catholica academiâ per debitum tempus studuisse, ac scientiâ et moribus idoneos esse repererit, in praedictis facultatibus theologiae, iuris canonici et philosophiae ad baccalaureatus, etiam formati, licentiatûrae, laureae ac doctoratus, necnon magisterii gradus, servatâ in omnibus formâ decretorum Viennensis et Tridentini Conciliorum, quibus in aliquo derogare non intendimus, ac aliâs, iuxta aliarum academiarum consuetudines et erectae ut praefertur academiae statuta, promovere, et ipsorum graduum solita insignia eis exhibere, utque ad dictos gradus sic per illum promoti postea publice et privatim, etiam in omnibus aliis academiis et universitatibus studiorum generalium, facultates praedictas interpretari, et alios docere, et de eis disputare, gradui seu gradibus huiusmodi convenientes actus exercere, ac omnibus privilegiis, gratiis, favoribus, praerogativis et indultis, quibus alii in praedictis academiis seu universitatibus et alibi iuxta illarum constitutiones et mores ad gradus praedictos promoti de iure vel consuetudine utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt in futurum, in omnibus et per omnia, perinde ac si gradus ipsos in academiis seu universitatibus huiusmodi iuxta illarum mores et consuetudines rite suscepissent, uti, potiri et gaudere, necnon pro tempore existenti dictae societatis praeposito generali, ut, per se, vel

1 Edit. Main. legit *aliis* (R. T.).

academiae praedictae rectorem, aut alium seu alios, pro salubri dictae academiae directione, ac rectoris, cancellarii, lectorum, doctorum, magistrorum, bidellorum ac aliorum ministrorum et officialium muneribus et functionibus, modoque et formâ docendi, et aliâs sua officia exercendi, et scholasticorum instructione, quaecumque statuta et ordinationes, licita tamen et honesta ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis et constitutionibus apostolicis non contraria, edere et promulgare, eaque, pro temporum, rerum et personarum qualitate, mutare, corrigere et reformare, seu illa cassare et abrogare, et alia de novo edere, et super illorum observatione poenas eius arbitrio imponere, dictaeque universitatis doctores, magistros, lectores, scholasticos, bidellos, aliosque ministros et officiales eligere et amovere, seu electiones factas confirmare, libere et licite valeant, auctoritate et tenore praedictis etiam perpetuo concedimus et indulgemus; necnon redditum annuum praedictum, per eundem Melchiorum Ottonem episcopum eidem academiae ut praefertur assignatum, ac si qua alia bona et redditus illi in futurum concedi contigerit, eidem academiae auctoritate et tenore similibus itidem perpetuo applicamus et appropriamus; praesentes vero nostras litteras de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut alio quopiam defectu notari seu impugnari, infringi, limitari, seu in ius vel controversiam vocari, aut adversus eas quodcumque iuris et facti, vel iustitiae aut gratiae remedium intentari, impetrari vel concedi nullatenus unquam posse, sed illas semper et perpetuo, adversus quascumque impugnationes et exemptiones, validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et oblinere debere, sicque et non aliter in praemissis

Decretum irritans.

per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliariis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII iulii MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 18 iulii 1648, pontif. anno IV.

CIX.

Breve confirmationis privilegiorum hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani.

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Universalis Ecclesiae regimini per ineffabilem Divinae Sapientiae providentiam, meritis licet insufficientibus, praepositi, inter multiplices pastoralis officii curas, illam peculiari sollicitudine libenter amplectimur, qua privilegia, gratiae et indulta militiis et hospitalibus quibuslibet, ad maiorem Dei gloriam, suaeque Ecclesiae sanctae exaltationem, illius vero hostium profligationem pie provideque institutis, a

Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessa, quo maioris validitatis munimine subsistant, apostolicae confirmationis patrocinio muniuntur, prout, rerum temporumque qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, aliâs felicis recordationis Leo X et Clemens VII, Paulus III, Pius IV et Pius V, Romani Pontifices praedecessores nostri, inter alia privilegia et indulta dilectis filiis magistro ac conventui hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani a Sede Apostolicâ concessa, eundem et pro tempore existentem magnum magistrum, baiulivos, castellanum empostac, priores, praeceptores, milites, familiares, aliasque personas hospitalis huiusmodi, necnon eorum subditos, vassallos, colonos, servitores et alios in eorum obsequiis et dicti hospitalis beneficiis quomodolibet nuncupatis existentes, etiam presbyteros curam animarum exercentes, quamdiu illam exercerent, et in illorum obsequiis forent, illorumque animalia, praedia, domos, molendina et bona quaecumque, quae obtinebant, ac imposterum obtinerent et possiderent, a solutione et exactione decimarum, censuum, iurium, etiam synodali et canonicarum portionum, seu charitativi subsidii, aut iucundi adventus, seu quartae, aut aliâs quomodolibet, aut aliorum quoruncumque onerum, sub certis modo et formâ, exemerint et liberaverint, prout in diversis ipsorum praedecessorum desuper confectis litteris plenius continetur;

§ 2. Et licet ipsi milites et aliae personae praedictae non debuissent a quoquam, contra dictorum privilegiorum tenorem, et formam molestari, perturbari, vel inquietari, cum ipsi non modo eorum facultatibus et fortunis, verum etiam sanguini

Privilegia concessa hospitali S. Ioannis Hierosolymitani a Summis Pontificibus.

Contra quorum tenorem huiusmodi hospitalis milites molestabantur ab Ordinariis.

1 Edit. Main. habet *fortuniis* (R. T.).

et vitae pro tuitione¹ fidei catholicae non parcant²; nihilominus, cum diversi locorum Ordinarii, ac parochialium ecclesiarum rectores, et multae capitulares personae, id sibi omnino iuxta sacri Concilii Tridentini decreta licere asserentes, eosdem magnum magistrum, baiulivos, castellanum empostae, priores, praeceptores, milites et personas diversis oneribus contra eorum privilegia praegravarent, illosque ad decimas, census, subsidia, etiam charitativa, congruas portiones, iucundum adventum, pastor bonus, aut aliàs nuncupata onera, etiam iura synodalia, solvenda cogere praesumant³, in maximum ipsius hospitalis detrimentum et gravamen; felicis recordationis Gregorius XIII, Sixtus V et Gregorius XIV, similiter praedecessores nostri, ex certâ scientiâ et apostolicâ potestatis plenitudine, omnia et singula privilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, libertates et alias gratias eisdem magno magistro et conventui quomodolibet concessa confirmantes, approbantes et innovantes, eos super praemissis quomodolibet molestari, inquietari, ac perturbari districtius prohibuerunt.

Dubium ex-
ortum circa
haec privilegia
sustulit Grego-
rius XIV.

§ 3. Et praeterea, cum, inter alia, felicis recordationis Pius Papa IV, etiam praedecessor noster, eisdem magno magistro et conventui, inter cetera privilegia, prioratus, baiulivatus, castellaniam empostae, commendas et alia eiusdem hospitalis beneficia libere uniendi et dismembrandi facultatem concessisset⁴, et nihilominus a quibusdam quandoque dubitaretur, an, ante vel post mortem possessorum, unio seu dismembratio ipsa fieri posset, ac deberet, idem Gregorius praedecessor, ad tollendum omne dubium et ambiguitatem quae in praemissis in futurum oriri po-

¹ Edit. Main. habet *tuitione* (R. T.).

² Male edit. Main. habet *pareant* (R. T.).

³ Aptius legeretur *praesumerent* (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit *concessissent* (R. T.).

terant, ut, quandocumque eis videretur, sive post¹ mortem possessorum, prioratus, baiulivatus, castellaniam empostae, et alia eiusdem hospitalis beneficia unire et dismembrare libere et licite possent et valerent, necnon omnia et singula privilegia et exemptiones praedictas² etiam ad confratres et donatos eiusdem hospitalis extendi deberent, decrevit, ac decretum et declarationem huiusmodi, aliaque praemissa, reolendae pariter memoriae Clemens VIII, Paulus V et Gregorius XV Romani Pontifices approbarunt et confirmarunt; novissimeque omnium felicis etiam recordationis Urbanus Papa VIII, praedecessor noster, omnia et singula privilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, libertates et alias gratias, eisdem magno magistro et conventui quomodolibet concessa, apostolicâ itidem auctoritate confirmavit et approbavit, et aliàs prout eorumdem novissimorum Pontificum praedecessorum litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 4. Nos igitur, attendentes preclara eiusdem hospitalis erga fidem catholicam et Sedem Apostolicam merita, ac cupientes ut privilegia, exemptiones et gratiae eo firmiter subsistant, quo saepius ab eâdem Sede confirmatâ extiterint, magnum magistrum, priores, baiulivos, castellanum empostae, praeceptores, milites et fratres, et eorum singulos, singularesque dicti hospitalis personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon omnium et singulorum

¹ Videretur legendum *sive ante, sive post* (R. T.).

² Aptius lege *praedicta* vel *praedictae* (R. T.).

A censuris
absolvit.

privilegiorum, indultorum, facultatum, exemptionum, immunitatum, libertatum et gratiarum per praedictos et alios quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros et Sedem Apostolicam hospitali praedicto, illiusque magno magistro, conventui et fratribus militibus, aliisque praedictis personis concessorum, ac litterarum desuper confectarum tenores praesentibus pro expressis habentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, motu proprio, non ad magni magistri et conventus huiusmodi, aut alicuius alterius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ, et de merâ nostrâ liberalitate, ac apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula privilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, libertates et alias gratias, eisdem magno magistro et conventui quomodolibet concessa (exceptis tamen decretis eiusdem Concilii Tridentini et constitutionibus apostolicis, necnon aliis, in quibus specificè eadem religio exprimitur et comprehendi disponitur, quae in suo robore et efficacia permanent), tenore praesentium confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulas praeservativas apponit.

§ 5. Decernentes praesentes litteras ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo quod laicorum Ordinarii ad id vocati non fuerint, notari, impugnari, vel invalidari minime posse, minusve sub quibuscumque similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, limitationibus, restrictionibus et derogationibus comprehendi posse, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum

restitutas, repositas et plenarie reintegratas esse,

§ 6. Sicque ab omnibus censi, et ita per quoscumque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari edefiniri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Quocirca dilectis filiis in regnis Hispaniarum et Neapolitano nostris et dictae Sedis Apostolicae pro tempore existentibus nunciis, ac curiae causarum camerae apostolicae generali auditori, seu cuivis alio eiusdem Sedis nuncio, seu internuncio, aut iurium et spoliolum camerae apostolicae debitorum collectori, in quibusvis regnis seu provinciis reipublicae christianae pro tempore committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte eorumdem magni magistri et conventus fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ eosdem magnum magistrum et conventum confirmatione, approbatione, decreto, aliisque omnibus et singulis praemissis uti, frui aut gaudere, non permittentes eos per Ordinarium praedictos, aut quoscumque alios, contra praesentium tenorem, quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari;

§ 8. Contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compe-

Clausula sub-
lata.

Contravenien-
tibus poenas
imponit.

scendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si fuerit opus, auxilio brachii secularis.

Contrariis derogat.

§ 9. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII, etiam praedecessoris nostri, de unâ, et in concilio generali alterâ¹ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, ac aliis quibusvis apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, etiam praefatis locorum Ordinariis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu et scientiâ similibus, etiam consistorialiter, et de fratrum nostrorum consilio, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum praesentibus inserti forent, pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit

¹ De more solito legitur editâ (R. T.).

Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras non facientes plenam et expressam de indulto huiusmodi mentionem. Eorundem autem praedecessorum vestigiis inhaerentes volumus, quod (dicti Pii V, xxii septembris, anno vi, ac Gregorii XIII praedecessorum nostrorum litteris, sub annulo Piscatoris xxv novembris, anno xix, pontificatum suorum expeditis, in suo robore et efficaciâ permanentibus) praesentes litterae ecclesias et personas, in his quae ad curam animarum pertinent, in quibus decreta Concilii Tridentini huiusmodi omnino servari debere intendimus, minime comprehendant;

§ 10. Ac quod praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii iulii MDCXLVIII, pontificatus nostri anno iv.

Dat. die 18 iulii 1648, pontif. anno iv.

CX.

Confirmatio aliquot responsorum congregationis sacri Concilii Tridentini ad quaedam dubia per capitulum ecclesiae Conchensis proposita circa visitationem episcopi et adhibitionem adiutorum contra canonicos et capitulares dictae ecclesiae¹.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Conchensis, quod, ad dirimendas certas

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

controversias, aliâs inter venerabilem fratrem episcopum Conchensem ex unâ, ipsosque exponentes partibus ex alterâ exortas, propositis in congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum dubiis infrascriptis, ad eorum singula iidem cardinales responderunt prout sequitur, videlicet:

Dubia quibus cardinales responderunt.

I. An episcopus ex decreto sacri Concilii Tridentini teneatur adhibere adiunctos coniudices contra canonicos et capitulares suae ecclesiae cathedralis in revisione computorum et administrationis operum piorum, seu potius per se ipsum tam in actu visitationis quam extra in eos animadvertere, iuris ordine servato et processu compilato;

II. An episcopus, sive eius vicarius, vel alius visitator generalis ab episcopo delegatus, teneatur, dum visitat ecclesiam cathedralem et personas capitulares, adhibere adiunctos coniudices a capitulo quotannis eligendos, vel potius soli possint per se ipsos in concernentibus visitationem procedere, informationes sumere, corrigere et punire, nullâ tamen servatâ formâ iudicii, seu processu compilato;

III. An, ubi in actu visitationis dirimendum est crimen incontinentiae inveteratae, seu concubinae inter aliquem ex capitularibus et mulierem solutam perpetratum, possit episcopus, sive eius vicarius, seu visitator generalis, contra dictam mulierem procedere, eamque, iuris ordine servato, ac processu compilato, punire, non obstante quod correus criminis sit persona capitularis et a dicto sacro Concilio in causis criminalibus privilegiata, ne contra ipsam sine adiunctis coniudicibus procedatur;

IV. An, casu discordiae inter episcopum et adiunctos coniudices a capitulo deputatos, eligendus est tertius infra sex dierum spatium, debeat dictus tertius esse unus de capitularibus eiusdem ecclesiae, vel potius quilibet alius extraneus deputari possit:

tatos, eligendus est tertius infra sex dierum spatium, debeat dictus tertius esse unus de capitularibus eiusdem ecclesiae, vel potius quilibet alius extraneus deputari possit:

Die xxiii novembris MDCXLVII, sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum ad supradicta dubia respondit, ut sequitur:

Cardinalium responsum.

Ad i. Episcopum posse sine coadiutoribus adiunctis computa et administrationem operum piorum a personis capitularibus exigere, si criminaliter in formâ iudicis contra eos non procedat;

Ad ii. Episcopum posse in visitatione absque adiunctis coniudicibus ecclesiam cathedralem et capitulares visitare, eisque poenas imponere extraordinarias, quae magis morum correctionem, quam punitionem respiciant, non autem extra visitationem, nec quando contra capitulares ad poenas extraordinarias procederet;

Ad iii. Contra mulierem in crimine incontinentiae seu concubinae, ut supra expresso, posse per episcopum in actu visitationis absque coniudicibus adiunctis procedi;

Ad iv. Tertium, eligendum in casu discordiae, debere omnino esse capitularem.

PETRUS ALOYSIUS card. CARAFA.

Loco † Sigilli.

FRANCISCUS PAULUTIUS S. C. C. Secr.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati capitulum et canonici praemissa, quo firmitus subsistant et inviolabiliter observentur, auctoritate apostolicâ per nos confirmari summopere desiderant:

Supplicatio.

§ 3. Idcirco nos, eorundem capituli et canonicorum votis hac in re annuere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosecui volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque eccle-

A censuris ab o. d.

¹ Haec deest vox quando vel si (R. T.).

siasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeserta resolutiones et seu responsa eorundem cardinalium, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, et inviolabiliter observari mandamus, salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes sic et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus et specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiae Conchensis, quatenus opus sit, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem ecclesiae ac quibusvis personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressâ et

individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis credi iubet.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v augusti MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 5 augusti 1648, pontif. anno IV.

CXI.

Facultas regi catholico confirmandi applicationem mille ducatorum annuorum collegio Salamantinae militiae de Alcantara ab eo factam.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, quod ex quadam definitione militiae de Alcantara, Ordinis Cisterciensium, cuius tu administrator perpetuus apostolicâ auctoritate deputatus existis, decretum executione subsequutâ fuit, ut, ex annuis mensae magistralis et

Supplicatio.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

praeceptoriarum seu commendarum dictae militiae redditibus, annuatim mille ducati monetae illarum partium respective et pro ratâ parte desumerentur et investirentur, investmentique huiusmodi fructus in fabricam ecclesiae conventus sancti Benedicti in civitate Salamantina eiusdem militiae erogarentur.

Causae huius facultatis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ob praesentes bellorum motus in regnis Hispaniarum, annui redditus dicti conventus ad sustentationem collegii, quod habet in universitate studii generalis Salamantinae, diminuti sunt, tuque, provide considerans quanti intersit, ut dictum collegium manuteneatur, mandaveris, ut praedicti mille ducati annui ad praesens, et donec praesentium temporum status et conditio melior fiat, in eiusdem collegii sustentationem applicentur, et postmodum illorum investmentum, iuxta definitionis praedictae destinationem, ad praedictum effectum continuetur.

§ 3. Nobis propterea eiusdem maiestatis tuae nomine humiliter supplicatum fuit, ut praemissa confirmare de benignitate apostolicâ dignaremur.

Confirmat pro in rubricâ.

§ 4. Nos igitur, te specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem maiestati tuae, applicationem dictorum mille ducatorum annuorum ad manutentionem dicti collegii per te, ut praefertur, factam, et seu fieri mandatam, durantibus bellorum motibus in dictis regnis, auctoritate nostrâ apostolicâ confirmandi et approbandi, illique apostolicae firmitatis robur adiiciendi, ac omnes et singulos, tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplendi, plenam et amplam facultatem, dictâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae mili-

tiae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv augusti MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 15 augusti 1648, pontif. anno IV.

CXII.

Commissio apostolicae camerae contra senatum civitatis Messanensis illiusque senatores, ministros et alios, qui eripi fecerunt frumentum, quod ex orâ maritimâ Marchiae Anconitanae mari vehebatur ad portum Civitatis Veteris pro usu Romanae curiae, cum amplissimis facultatibus, etiam supponendi interdicto ecclesiastico praedictam civitatem, eiusque territorium.

Dilecto filio causarum curiae camerae nostrae apostolicae auditori generali,
Innocentius Papa X.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Innotuit nuper nobis, quod, cum de mense iulii proxime praeteriti, ut ur-

Motiva huius commissionis.

1 Ed. Main. habet 1647 sed puto esse errorem typographicum, alioquin legi etiam deberet anno III, at edit. Main. notat postea anno IV; ad marginem alius error est, nempe 5 augusti pro 15 (n. r.).

2 Ex Regest. in Secret. Brevium.

gentibus huius almae Urbis nostrae necessitatibus provideretur, fuissent, ad oram maritimam provinciae nostrae Marchiae Anconitanae, navi S. Petri nuncupatae, sub gubernio dilecti filii capitanei Ioannis Hensen, Belgae, imposita mille et ducenta rubra frumenti, iussu dilecti etiam filii tunc existentis praefecti annonae eiusdem Urbis pro usu ipsius annonae et Romanae curiae empta, et inde mari ad portum nostrum Civitatis Veteris vehenda, dilecti filii senatus civitatis Messanensis navem praedictam, per fretum Siculum transeuntem, ratibus armatis aggredi, illique iter impediri, ac eundem Ioannem ad deducendam illam in portum dictae civitatis Messanensis violenter cogi et compelli, necnon frumentum ex eadem nave auferri¹ (licet ipse Ioannes saepius tam aggressoribus quam dicto senatui declarasset et significasset, frumentum praedictum pro camerae nostrae apostolicae et annonae praedictae servitio, adeoque pro Romanae curiae usu transportari); ac insuper, quod, cum² antea, de mense ianuarii proxime praeteriti, alia duo milia et sexcenta rubra frumenti quae in navi S. Pauli nuncupata ex eadem provinciâ Marchiae pro annonâ praedictâ per idem fretum vehantur, senatus praedictus itidem, ut asseritur, auferri et eripi ausu temerario iusserunt, prout de facto ereptum fuit, excommunicationis sententiam, aliasque censuras et poenas ecclesiasticas a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis et praesertim illâ quotannis in die Coenae Domini legi solitâ contra impediens seu invadentes eos qui victualia seu alia ad usum Romanae curiae necessaria adducunt, ac contra eos, qui ne ad praedictam curiam adducantur vel afferantur prohibent, impediunt, seu perturbant, inflictae et promulgatae, damnabiliter incurrendo.

¹ Supple verbum *iusserunt*, ut postea (R. T.).
² Particula *cum* nos addimus (R. T.).

§ 2. Quapropter, cum non deceat tam graves reatus impunitos relinqui, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut causam et causas super omnibus et singulis praemissis, tam ad instantiam dilecti filii nostri et camerae praedictae commissarii generalis, quam per inquisitionem et ex officio, et aliâs omni meliori modo motas et movendas, cum suis incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, totoque negotio principali, contra senatum praedictae civitatis Messanensis, illiusque senatores, aliasque particulares personas, ac ministros et quoscumque alios praemissorum quomodolibet culpabiles, quantumvis¹ numeri, ac cuiuscumque qualitatis, gradus, status, conditionis et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam speciali mentione dignae, existant, summarie, simpliciter et de plano, sine figurâ et strepitu iudicii, solâque facti veritate inspectâ, etiam iuxta ordinarias tuas facultates procedendo, ipsisque, tam coniunctim quam divisim, etiam per edictum publicum, constituto itidem summarie ac extraiudicialiter, et quantum tibi sufficere videbitur, de non tuto accessu, citatis, cognoscas, audias, decidas et sine debito termines, ac senatum praedictum et particulares eius personas eorumque ministros et alios in praemissis culpabiles repertos in excommunicationem et alias censuras et poenas praedictas eo ipso incidisse declares, ac in illos excommunicationis sententiam, si et quatenus opus sit, feras et publices; sique² senatus praedictus intra competentem terminum per te arbitrio tuo praefigendum declarationi seu sententiae et publicationi per te faciendae seu ferendae non paruerint, tunc decla-

¹ Forsan legendum *quantivis* (R. T.).
² Male edit. Main. legit *sicque* (R. T.).

Contra reos
 procedi vult
 etiam excom-
 municatione.

rationem et sententiam tuam aggravans civitatem Messanensem ac universum eius territorium interdicto ecclesiastico, tam locali quam personali et mixto, supponas, ac suppositam et suppositum esse et fore nuncies et declares, illudque observari mandes; aliaque omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria quomodolibet speciali et individuâ mentione digna geras, facias et exequaris, ac executioni demandari cures, omni et quacumque etiam non frivola appellatione, reclamatione, recursu, nullitatis dictione, in integrum restitutione, aliisque remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino remotis.

§ 3. Nos enim tibi desuper plenam, amplam, liberam et omnimodam facultatem et potestatem concedimus et imperitumur.

Intimationem
 affigi mandat.

§ 4. Volumus autem, quod, semel intimato¹ tuo monitorio in valvis basilicae Principis Apostolorum et in acie Campi Florae de Urbe, ac insuper in civitatibus Beneventi et Terracinae, deinde contra non comparentes procedas, procedique mandes et iubeas per solam affixionem in eadem acie campi Florae, et monitorium et citationes omnes et singulos, quos quomodolibet concernent, afficiant, ac si essent in quolibet actu personaliter moniti, citati et intimati.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus felicis recordationis nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, legibus quoque imperialibus et municipalibus, stylo curiae, necnon dictae civitatis Messanensis et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis

¹ Ed. Main. legit *intimatio* (R. T.).

et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, civitati praedictae ac illius senatui, civibus et incolis, et quibuslibet aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si civitati, territorio, senatui, civibus, incolis et personis illius, et aliis praedictis, communiter aut divisim, fuerit a Sede Apostolicâ indultum, quod citari, seu in iudicium coram iudicibus de eorum consensu non deputatis, vel extra Siciliam aut civitatem praedictam seu loca suae habitationis evocari, et ad parendum aliqui¹ cogi vel compelli, aut quod excommunicari, suspendi vel interdicti non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam et individuan de indulto huiusmodi mentionem; et qualibet aliâ eiusdem Sedis indulgentiâ generali vel speciali, per quam praesentibus non insertam seu expressam effectus illarum impediri valeat quomo-

¹ Forsan legendum *aliquo* pro *aliqui* (R. T.).

dolibet vel differri, et de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv septembris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 15 septembris 1648, pontif. anno IV.

CXIII.

Confirmatio Brevium Clementis VIII et Pauli V super erectione et privilegiis academiae oppidi Zamoschi Chelmen-sis dioecesis, et facultas dandi gradus etiam in theologia, etc.¹

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Alias a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro emanarunt litterae in simili formâ Brevis, tenoris sequentis, videlicet:

Clemens Papa VIII², ad futuram rei memoriam. Sedes apostolica, quam studiorum matrem et altricem esse decet, catholicas universitates studiorum generalium, ad studiorum commoditatem institutas, privilegiis et gratiis libenter exornat, prout temporum et locorum ratio postulat, ac alias in Domino salubriter conspicit expedire. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius nobilis vir Ioannes Zamoschi, magnus regni Poloniae cancellarius, ad studiosae iuventutis commodum³, in eius oppido novo Zamosciae Chelmen-sis universitatem studii generalis Hyppeikomen nomine illi imposito instituerit, ac annuos perpetuos mille florenorum redditus illi assignaverit, et iam quinque professores praeclearis ingeniis et non vulgari eruditione praeditos ex Cracoviensi

academiâ illuc advocaverit, pluresque professores convocare, ac uberiores fructus assignare, cum litteris in eam operam dantes maiores faciant¹ progressus, intendat:

§ 2. Nos, universitatem praefatam, ex speciali nostrâ et Sedis Apostolicae beneficentiâ, privilegiis et gratiis exornare volentes, singulari ipsius Ioannis institutoris pietate ac animi magnitudine, ac praecipuâ in nos et Apostolicam Sedem observantiâ adducti, universitati praefatae, sic, ut praefertur, erectae, ac illius pro tempore rectori, magistris, professoribus, scholasticis et aliis quibuscumque personis, ut omnibus et singulis privilegiis, gratiis, indultis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, praerogativis, honoribus, praeeminentiis, favoribus et facultatibus, etiam circa doctores in artibus philosophiae, scientiâque civili et utroque iure, ac medicinâ et notarios creandos, aliosque studiorum gradus conferendos, et aliis quibuslibet, quibus aliae similium studiorum generalium universitates ubivis locorum et gentium institutae, illorum rectores, magistri, professores, scholastici et aliae personae de iure, usu, consuetudine aut alias quomodolibet, tam ex apostolicâ quam imperiali seu regali auctoritatibus, utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, atque uti, frui, potiri et gaudere² possint, valeant et debeant, utpote³ in ipsâ universitate pro tempore ad gradus quoscumque promoti pari auctoritate, facultate et dignitate praefulgeant, iisdemque privilegiis, gratiis, honoribus et praerogativis perfruantur atque alii in aliis universitatibus promoti, itaut nulla inter eos fiat differentia, nec fictio locum habeat, auctoritate apostolicâ, tenore praef-

Clemens privilegia concedit academiae.

¹ Potius lege *facient* (n. r.).

² Haec desunt verba *poterunt quomodolibet in futurum, uti, frui, potiri et gaudere* (n. r.).

³ Potius legendum *utque* (n. r.).

Brevis Clementis VIII forma et tenor.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Erronee edit. Main. habet VII (n. r.).

³ Male edit. Main. legit *omnimodum* (n. r.).

sentium, concedimus et indulgemus; ipsiusque universitatis rectori et administratoribus, ut pro universitatis felici regimine quaecumque statuta licita et honesta, ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis conformia, condere valeant, facultatem impertimur; eidem autem academiae venerabilem fratrem modernum et pro tempore existentem episcopum Chelmensem loci Ordinarium perpetuo praeficimus, ipsumque episcopum in eiusdem academiae perpetuum cancellarium constituimus et deputamus; utque eadem academia, eiusque lectores, officiales et scholares universi eidem episcopo Chelmensi tamquam eorum praefecto et cancellario perpetuo subesse ac parere, et in omnibus obedientiam praestare debeant et teneantur, neque successores dicti Ioannis Zamoski cancellarii in eodem oppido in administratione dictae academiae et illius bonorum quoquomodo se ingerere possint et valeant, sed illius gubernium, cura et administratio ad dictum episcopum Chelmensem private quoad dictos successores perpetuo spectet et pertineat; idem vero episcopus et eius in dictâ ecclesiâ successores in primis teneantur omni studio curare, ut in eadem academiâ catholica religio et obedientia Sedis Apostolicae conservetur; quodque si dicta academia, vel illius officiales, lectores et scholares a dictâ fide catholica et Sedis Apostolicae obedientiâ (quod Deus avertat) aliquo tempore defecerint, bona omnia a dicto Ioanne Zamoski cancellario eidem academiae donata ad praedictam ecclesiam Chelmensem eo ipso devolvantur, et devoluta esse censeantur, ac ex tunc de cetero in perpetuum spectent et pertineant, statuimus et ordinamus, et cum expressâ hac conditione privilegia et gratias supradictas, et non alias, nec alio modo, concessisse declaramus; sicque in praemissis omnibus per quoscumque iu-

dices ordinarios et delegatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, decernimus.

§ 3. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus et synodalibus ac provincialibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quarumcumque universitatum studiorum generalium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxix octobris MDCXLIV, pontificatus nostri anno I.

§ 4. Et postmodum a recolendae memoriae Paulo Papa V etiam praedecessore nostro emanarunt aliae litterae in eadem formâ Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

Paulus Papa V, ad perpetuam rei memoriam. Sacri apostolatus ministerio, meritis licet imparibus, divinâ dispositione praesidentes, ea, quae pro catholicarum et collegiatarum ecclesiarum ac bonarum artium disciplinarum et scientiarum propagatione, personarum quoque in his studium, industriam et operam navantium congruâ sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, necnon orthodoxae fidei conservatione cum divini cultus incremento per viros generis nobilitate pollentes et de fide catholica optime meritos provide facta et ordinata fuisse dicuntur, ut firma et illibata perpetuo subsistant, libenter, cum a nobis

Derogat contrariis.

Alia forma Brevis Pauli V.

petitur, apostolico praesidio communimus, ac desuper pastoralis officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout locorum, temporum et personarum ratio postulat, et nos conspicimus in Domino salubriter expedire.

Supplicatio.

§ 5. Sane dilectus filius nobilis vir Thomas Zamoski, dominus in temporalibus oppidi de novo Zamoski Chelmensis dioecesis, nobis nuper exponi fecit, quod Ioannes etiam Zamoski eius genitor, et regni Poloniae dum vixit supremus cancellarius, provide perpendens universae reipublicae uberrimos et multiplices fructus ex litterarum studiis provenire, ac cupiens studia huiusmodi in eius patrio solo vigere, necnon, pro amplissimis gratiarum donis et muneribus sibi ab omnipotenti Deo honorum omnium largitore benigne collatis, in devoti et grati erga illum animi testimonium, divinae suae maiestati debitae laudum¹ praeconia et salutaris hostiae sacrificia iugiter offerri et persolvi, habitū desuper cum tunc existente episcopo Chelmensi loci Ordinario consultatione et maturā deliberatione, ac de illius licentiā et assensu, omni meliori modo et formā quibus potuit, et quantum in se fuit, ad ipsius omnipotentis Dei laudem et gloriam, et salutiferae resurrectionis Domini nostri Iesu Christi memoriam, et sancti Thomae apostoli eiusdem resurrectionis praeclari testis honorem, dictique oppidi decorem et ornatum, in eodem oppido unam accademiam publicam pro illius, ac illorum oppidorum et locorum, tam temporali suo dominio subditorum, quam² aliorum quorumcumque, in pietate, morumque probitate, ac doctrinā christianā, in litteris humanioribus, tam graecis, quam latinis, necnon gramma-

ticae, rhetoricae, dialecticae, logicae, philosophiae naturalis et moralis, physicae, metaphysicae, utriusque iuris prudentiae, theologiae, ceterisque artibus, disciplinis, scientiis et facultatibus licitis,³ erudiendis, imbuendis et instruendis, unam quoque collegiatam ecclesiam cum capitulo, decano, custode, scholastico, ac certo canonicorum, vicariorum et ministrorum⁴, qui eidem ecclesiae in divinis laudabiliter deservirent, fundavit et instituit, ac sumptuosus et magnificis aedificiis, structionibus, cathedris, scholis, suppellectilibus sacris et profanis, aliisque rebus ad academiam et collegiatam ecclesiae huiusmodi respective usus necessariis luculenter instruxit et ornavit, congruisque redditibus annuis et perpetuis, ad ipsum Ioannem tunc legitime spectantibus, dotavit, necnon super prospero, ac felici statu, directione, progressu et stabilitate, tam accademicae, quam collegiatam ecclesiae huiusmodi, illarumque respective rectoris, lectorum, professorum, magistrorum, praeceptorum, scholarium, decani, custodis, scholastici, canonicorum, vicariorum, officialium et ministrorum qualitatibus, oneribus⁵, obligationibus, fundationibus, mercedibus, salariis, ceterisque rebus in praemissis et circa ea necessariis et opportunis, plurima statuta, constitutiones, ordinationes et decreta condidit et praescripsit; quare dictus Thomas nobis humiliter supplicari fecit, quatenus fundationi, institutioni, dotationi, aliisque praedictis, pro illorum firmiori subsistentiā et observantiā, nostrae confirmationis roborā adiacere, ac alia infra concedere de benignitate apostolicā dignaremur.

§ 6. Nos igitur, qui fidelium quorumlibet votis, praesertim divinum cultum,

¹ Deesse videtur civibus vel iuvenibus (R. T.).

² Deest vox numero (R. T.).

³ Edit. Main. legit honoribus pro qua posset etiam substitui honoribus (R. T.).

Annuit Pontifex.

A quocumque excommunicationis incursu absolvit.

Pontifex approbat talem academiae fundationem alique confirmat.

ac publicam utilitatem, ac commoditatem concernentibus libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, praedictum Thomam a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon reddituum et bonorum per dictum Ioannem pro fundatione, institutione et dotatione praedictis donatorum et assignatorum qualitates et quantitates praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, easdem fundationem, institutionem et dotationem, ac, prout illas concernunt, omnia et singula, licita tamen et honesta sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis non contraria, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiacimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti, ac quorumcumque¹ solemnitatum, etiam substantialium, defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, illaque omnia et singula perpetuo valida et efficacia esse et fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, dictaeque Sedis nuntios, ac locorum Ordinarios, iudicari et definiri debere decrevimus²; insuper accademicae et collegiatam ecclesiae praedictis, earumque respective rectori, cancellario, professoribus, lectoribus praceptoribus, magistris, scholaribus, capitulo,

¹ Edit. Main. legit quorumcumque (R. T.).

² Potius lege decernimus (R. T.).

decano, custodi, scholastico, canonicis, vicariis, ministris, officialibus et personis, nunc et pro tempore existentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, praerogativis, honoribus, praecellentis, indultis, facultatibus et gratiis, quibus aliae similes accademicae et collegiatam ecclesiae, in dicto regno et ubicumque locorum institutae, et illarum rectores, cancellarii, professores, lectores, magistri, praeceptores, scholares, capitula, decani, custodes, scholastici, canonici, vicarii, ministri, officiales et personae de iure, usu, consuetudine, ac aliis quomodolibet utuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aequae principaliter, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant, apostolicā auctoritate et tenore praedictis perpetuo concedimus et indulgemus.

§ 7. Quocirca venerabilibus fratribus Gnesnensi et Leopoliensi archiepiscopis ac episcopo Promioliensi per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte ipsius Thomae necnon rectoris, cancellarii, professorum, rectorum, praeceptorum, magistrorum, scholarium, capituli, decani, custodis, scholastici, canonicorum, vicariorum, ministrorum, officialium et personarum huiusmodi nunc et pro tempore existentium fuerint requisiti, solemniter publicantes, necnon Thomae et aliis praedictis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrā Thomam, aliosque praedictos praemissorum omnium et singulorum commodo et effectum pacifice frui et gaudere, non permittentes illos desuper a quoquam,

Illiusque officialibus honoros et exemptiones ad instar academiarum aliarum concedit.

Executores deputat.

¹ Vel lege debita laudum vel debitae laudis (R. T.).

² Pessime edit. Main. habet subditorumque pro subditorum, quam (R. T.).

quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§ 8. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac aliis quibusvis apostolicis, necnon in synodalibus, provincialibus et universalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac litteris piae memoriae Clementis Papae V etiam praedecessoris nostri per quas statuit et ordinavit, quod cura, gubernium et administratio dictae academiae illiusque honorum ad pro tempore existentem episcopum Chelmsensem uti loci Ordinarium spectet et pertineat; quibus quidem litteris dicti Clementis praedecessoris quoad particulare statutum et ordinationem huiusmodi dumtaxat (eisdem litteris in reliquis omnibus, quae fundationi, institutioni et dotationi academiae huiusmodi non adversantur in suo robore permansuris) specialiter et expresse harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Et administratio praedictae academiae episcopo Chelmsensi committitur.

§ 9. Volumus autem, quod professores, rectores, lectores, praeceptores, magistri, et quicumque alii in praedicta academiae docentes, in primis et ante omnia catholicae fidei professionem, iuxta articulos pridem a Sede praedicta propositos, in manibus pro tempore existentis rectoris seu cancellarii dictae academiae, aut personae ad id ab eo deputandae, e-mittere, ac, etiam iurcurando interposito, quod nihil quicquam ab ipsa fide catholica devium seu alienum docebunt, aut inter-

prelabuntur, promittere omnino debeant et teneantur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVI septembris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV¹.

Dat. die 26 septembris 1648, pontif. anno IV.

CXIV.

Suppressio officii vicarii generalis Congregationis Gallicanae Tertii Ordinis sancti Francisci².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias (felicis recordationis Urbano Papae VIII, praedecessori nostro, pro parte tunc existentis procuratoris generalis Congregationis Gallicanae Tertii Ordinis sancti Francisci de Poenitentia nuncupatae exposito, quod multa prae ceteris ipsius Congregationis statuta apostolica auctoritate confirmata electionem, durationem et auctoritatem visitatoris seu vicarii generalis dictae Congregationis concernentia reperiebantur, quodque ipsum visitatoris seu officium vicarii generalis huiusmodi auctoritate legitimam institutum nullatenus apparebat) subinde idem Urbanus praedecessor noster, ut ea, quae institutionem ac statum visitatoris seu vicarii generalis huiusmodi concernebant, et quae ab illius directione dependebant, exacte accurateque expenderentur, tunc existentibus Carnotensi, Meldensi et Sylvanectensi episcopis, seu eorum officialibus dedit in mandatis, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, ac alias sub certis modo et forma tunc expressis, institutionem ac statum officii visitatoris seu vicarii generalis praefati illiusque directionem diligenter ac mature exami-

Supplicatio.

¹ Potius lege an. V (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

narent, partesque hinc inde in praemissis iuridice, prout occasio tulisset reique qualitas exegisset, audirent, illisque auditis, quae circa institutionem ac statum officii visitatoris seu vicarii generalis huiusmodi illiusque directionem reperissent, egissentque, illa et informationes desuper captas eidem Urbano praedecessori et Sedi Apostolicae referrent et transmittent, ut, quod pro felici prosperoque dictae Congregationis eiusque provinciarum directione statuendum et ordinandum fuisset, maturam consultatione adhibita, decernerent.

Causae seu vertentiae cognitio.

§ 2. Postmodum vero (eidem Urbano praedecessori exposito, quod praefati Carnotensis et Meldensis episcopi relationem et captas per eos informationes super praemissis ad eundem Pontificem transmiserant, et ab eis a parte contraria ad eum appellatum fuerat) idem Urbanus praedecessor, ut negotium huiusmodi maturius discuteretur, illud, tum a nonnullis ex gravioribus Ordinis professoribus, tum ab aliquibus Romanae curiae praelatis, auditis pluries hinc inde partibus, examinari mandavit, eorumque audita desuper sententiam, motu suo proprio, deque apostolicae potestatis plenitudine, et officium visitatoris seu vicarii generalis huiusmodi praefatum cum omnibus ab illo dependentibus illisque¹ connexis ad suum et Sedis praedictae beneplacitum suspendit, et, quousque ab eo vel dicta Sede aliter in praemissis dispositum fuisset, illud pro non instituto ex tunc haberi voluit et mandavit; ac insuper, ut Tertius Ordo praefatus in regno Franciae prospere dirigeretur, motu et potestatis plenitudine similibus statuit et ordinavit, ut omnes et singulae fratrum praefatorum provinciae et ministri provinciales soli dumtaxat ministro generali Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia

Urbanus officium visitatoris praedictum suspensum voluit.

¹ Potius lege *illique* (R. T.).

nuncupatorum pro tempore existenti una cum domo regulari seu conventu S. Mariae Miraculorum nuncupatae de Urbe fratrum Tertii Ordinis praefati immediate subessent, et ad dictum ministrum generalem, necnon pro tempore existentem apud Sedem eandem dicti Ordinis protectorem, Romanamque curiam in casibus occurrentibus recurrere tenerentur, et alias prout in binis eiusdem Urbani praedecessoris in simili forma Brevis litteris desuper de MDCXLI et MDCXLII annis respective emanatis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, quietis dictae Congregationis plurimum interesset, ut supradictum visitatoris seu vicarii generalis huiusmodi officium, de cuius, ut praefertur, legitimam constitutione hactenus non apparuit, minime remaneat amplius in suspenso, sed illud perpetuam nostram deque¹ Sedis Apostolicae suppressione in futurum tollatur: idcirco nos, ad uberes fructus, quos iidem Tertii Ordinis praedicti fratres dictae Congregationis vel ab ipsius primordio in Ecclesia militanti magno cum republicae christianae spiritali commodo attulerunt et in dies afferre noscuntur, paterne dirigentes considerationis intuitum, et sperantes, Deo dante, quod eadem Congregatio felicioribus deinceps in vinea Domini proficiet incrementis, necnon eosdem dicti Tertii Ordinis fratres specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, de

Pontifex hic officium praedictum suppressit.

¹ Forsan *atque* pro *deque* legendum (R. T.).

venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositorum consilio, quibus praemissa examinanda specialiter demandavimus et commisimus, auditis partibus, et re mature discussa, motu proprio, et ex certa scientia maturaque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, officium visitoris seu vicarii generalis dictae Congregationis praefatum, quod vigore praedictarum litterarum, motu proprio, ut praefertur, ab eodem Urbano praedecessore emanatarum, in suspenso remanserat, tenore praesentium perpetuo supprimimus et tollimus, cum omnibus et singulis ipsius dependentiis, annexis et connexis; ipsamque Congregationem illiusque provincias et personas nunc et pro tempore existentes una cum praefata domo regulari B. Mariae Miraculorum de Urbe ministro generali Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum pro tempore existenti de cetero immediate subesse, et ad ipsum dumtaxat et ad hanc Sanctam Sedem recurrere respective debere et teneri (cum hoc tamen, quod pro tempore existens minister generalis eorundem fratrum Minorum de Observantia provincias praedictas per se vel per suos speciales delegatos visitatores iuxta praescriptum statutorum generalium dicti Ordinis visitare, corrigere, ac in eis omnimodam superioris generalis iurisdictionem, toties quoties opus fuerit, exercere libere et licite possit et valeat) volumus et declaramus, perpetuumque desuper silentium imponimus, salva tamen in praemissis semper auctoritate eorundem cardinalium.

Ipsamque Congregationem ministro generali fratrum Minorum sancti Francisci subiecit.

§ 4. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent quomodolibet

in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, ac quosvis commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, aliisque quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae idem Urbanus praedecessor in suis litteris voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 octobris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV¹.

Dat. die 1 octobris 1648, pontif. an. IV.

CXV.

Prorogatio subsidii ad decennium pro Ferdinando magno duce Hetururiae.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias, felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro pro parte tunc in humanis agentis bonae memoriae Cosmi Medices Hetururiae sibi subiectae magni ducis exposito, quod, cum pridem bonae etiam memoriae Ascanius episco-

1 Sed legendum an. I (R. T.).

pus Anglonensis, tunc apud bonae similiter memoriae Ferdinandum dicti Cosmi magni ducis genitorem et Hetururiae sibi subiectae pariter magnum ducem Sedis Apostolicae nuncios, cognovisset facultates laicorum expensis necessariis seu utilibus aggerum, fossatorum, viarum, aquaeductuum et aquarum diversionum per officiales seu deputatos ad officium fossatorum civitatis Pisarum in districtu, territorio et comitatu dictae civitatis faciendis non sufficere, clerum, tam secularem, quam regularem, personasque ecclesiasticas exemptas et milites militiae S. Stephani, ratione bonorum per eos in territorio, districtu et comitatu Pisarum possessorum, subsidium dictis expensis ad decennium tunc proximum conferre posse et debere, auctoritate apostolica sibi ad id specialiter delegata, concesserat et declaraverat, voluerat tamen et decreverat clerum, ecclesiasticas personas et milites praefatos ad aliquas expensas ministrorum dicti officii eorumque cancellariae ordinarias et extraordinarias nullo modo teneri, et alias prout latius in dicto decreto dicebatur contineri; et in eadem expositione subiuncto, praefatorum fossatorum officium, propter expensas necessarias et utiles eatenus factas, grave aes alienum ad summam scutorum triginta millium ascendens contraxisse, novasque expensas in dies cogi facere, idem Paulus praedecessor, supplicationibus dicti Cosmi magni ducis ea in parte tunc inclinatus, quod clerus, tam secularis, quam regularis, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites praedicti, ratione bonorum per eos in territorio, comitatu et districtu dictae civitatis possessorum, subsidium ad decennium a fine decennii ultimo prorogati seu concessi computandum, modo et forma in praefato decreto dicti Ascanii episcopi et nuncii descriptis et iuxta illius tenorem, conferre, ac officiales et deputati praefati subsidium huiusmodi, decennio per eum concessio durante, exigere possent, omnesque de clero, tam secolari, quam regulari, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites sancti Stephani, ratione bonorum per eos, ut praefertur, et eorum quemlibet possessorum, ad solutionem dicti subsidii cogi et compelli possint², auctoritate apostolica similiter concessit et decrevit; voluit autem, quod iuxta illius decreti tenorem

durante, tutam conscientiam exigere possent, omnesque de clero, tam secolari, quam regulari, personaeque ecclesiasticae, etiam exemptae, ac milites S. Stephani, ratione bonorum, ut praefertur, per eos et quemlibet eorum possessorum, ad solutionem dicti subsidii cogi et compelli valeant¹, dicta auctoritate concesserat decreveratque; et subinde decretum ab eo concessum huiusmodi ad aliud decennium extenderat et prorogaverat, seu de novo conderat; et postmodum, recolendae memoriae Urbano Papae VIII similiter praedecessori nostro pro parte dilecti filii nobilis viri Ferdinandi Hetururiae sibi subiectae magni ducis exposito, quod causae, propter quas praemissa concessa et decreta fuerant, etiam tunc vigeant, et propterea decennium ultimo concessum ad aliud tempus prorogari desiderabat; idem Urbanus praedecessor, supplicationibus dicti Ferdinandi magni ducis inclinatus, subinde, quod clerus, tam secularis, quam regularis, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites S. Stephani, ratione bonorum per eos in territorio, comitatu et districtu dictae civitatis possessorum, subsidium ad decennium a fine decennii ultimo prorogati seu concessi computandum, modo et forma in praefato decreto dicti Ascanii episcopi et nuncii descriptis et iuxta illius tenorem, conferre, ac officiales et deputati praefati subsidium huiusmodi, decennio per eum concessio durante, exigere possent, omnesque de clero, tam secolari, quam regulari, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites sancti Stephani, ratione bonorum per eos, ut praefertur, et eorum quemlibet possessorum, ad solutionem dicti subsidii cogi et compelli possint², auctoritate apostolica similiter concessit et decrevit; voluit autem, quod iuxta illius decreti tenorem

1 Aptius lege valerent (R. T.).

2 Aptius legeretur possent (R. T.).

clerus, ecclesiasticaeque personae et exemptae, militesque praefati ad aliquas expensas ministrorum dicti officii eorumque cancellariae ordinarias vel extraordinarias nullatenus teneantur, quodque exactio subsidii praefati per vicarium pro tempore existentem archiepiscopi Pisarum eiusque curiae tantum apostolicâ auctoritate fieret, et dictis officialibus seu deputatis consignarentur, qui quidem officiales, seu deputati; eorumque ministri, libros rationum et computorum dicto vicario ac archidiacono ecclesiae Pisarum, necnon priori domus regularis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Pisarum, similiter pro tempore existentibus, seu saltem duobus ex illis, quorum alter semper esset dictus prior, exhibere teneantur, ex quibus subsidium per dictos clerum et alios, ut supra, contribuendum dignosci comprehendique posset, pro exactione contra eos, ut praefertur, faciendâ; ac demum, eidem Urbano praedecessori per eundem Ferdinandum magnum ducem iterum exposito, quod causae, propter quas praemissa concessa et decreta fuerant, etiam tunc vigeant, proptereaque idem Ferdinandus magnus dux in praemissis ulterius providere desiderabat, denuo idem Urbanus praedecessor subsidium huiusmodi, ipsumque decennium, ad aliud decennium modo et formâ in praefato eiusdem Ascanii episcopi et nuncii decreto, ac aliâ cum omnibus et singulis conditionibus, facultatibus, clausulis et decretis tunc expressis concessit, extendit et prorogavit, prout in diversis, tam ipsius Pauli, quam dicti Urbani praedecessorum in simili formâ Brevis respective desuper emanatis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Causae huius
prorogationis.

§ 2. Cum autem, sicut idem Ferdinandus magnus dux nobis nuper exponi fecit, causae, propter quas eadem praemissa

concessa et decreta aliâs, ut praefertur, fuerunt, etiam ad praesens vigeant¹, et propterea decennium ultimodictum ad aliud nobis benevisum tempus extendi et ampliari summopere desideret: nos, eiusdem Ferdinandi magni ducis huiusmodi supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum controversiis iurisdictionalibus praepositorum consilio, quod clerus, tam secularis, quam regularis, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites S. Stephani, ratione bonorum per eos in territorio, comitatu et districtu dictae civitatis possessorum, subsidium ad decennium a fine decennii ultimo per eundem Urbanum praedecessorem concessi et seu prorogati computandum, modo et formâ in decreto dicti Ascanii episcopi et nuncii descriptis et iuxta illius tenorem² conferre, ac officiales seu deputati praefati subsidium huiusmodi decennio per praesentes a nobis concessio³ durante, libere et tutâ conscientiam exigere possint, omnesque de clero, tam seculari, quam regulari, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites S. Stephani, ratione bonorum per eos, ut praefertur, et eorum quemlibet possessorum, ad solutionem dicti subsidii cogi et compelli valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, similiter concedimus et decernimus.

§ 3. Volumus autem, quod, iuxta dicti decreti tenorem, clerus ecclesiasticaeque personae, et milites S. Stephani praefati ad aliquas expensas ministris dicti officii eiusque cancellariae ordinarias vel extraordinarias nullo modo teneantur; quodque exactio subsidii praefati per vicarium pro tempore existentem archiepiscopi Pisarum eiusque curiae tantum fiat,

1 Male edit. Main. legit *vigebant* (R. T.).

2 Edit. Main. habet *tenores* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *concessi* (R. T.).

Exemptio militum S. Stephani ab huiusmodi expensis.

et illius officialibus seu deputatis consignetur, qui quidem officiales, seu deputati, eorumque ministri libros rationum et computorum, dicto vicario et archidiacono ecclesiae Pisarum, necnon priori domus Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum Pisarum similiter pro tempore existentibus, seu saltem duobus ex illis, quorum alter semper sit dictus prior, exhibere teneantur, ex quibus subsidium per dictos clerum, et alios, ut supra, contribuendum dignosci comprehendique posset¹ pro exactione contra eos, ut praefertur, faciendâ, salvâ tamen semper in praemissis auctoritate eorumdem cardinalium.

Contrariis non obstantibus.

§ 4. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae ipse Paulus et Urbanus, praedecessores praefati, respective in suis litteris huiusmodi voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die x octobris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 10 octobris 1648, pontif. anno v.

CXVI.

*Declaratio nullitatis articulorum nuperae pacis Germaniae religioni catholicae, Sedi Apostolicae, ecclesiis, aliisque locis piis, ac personis et iuribus ecclesiasticis quomodolibet praeiudicialium*².

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Zelo domus Dei animum nostrum assidue commovente, in eam praecipue curam sedulo incumbimus, ut orthodoxae fidei integritas, ac Ecclesiae catholicae dignitas et auctoritas ubique sarta tecta

1 Videtur legendum *possit* (R. T.).

2 Quoscumque contractus et pacta Sedi Apostolicae et iuribus ecclesiasticis praeiudicialia sustulit hic sanctissimus Pontifex paulo supra.

conservetur, neve eorum, qui quaerunt sua potius quam quae Dei sunt, facto iura ecclesiastica, quorum assertores a Domino constituti sumus, aliquod detrimentum accipiant, nosque, supremo iudicio rationem villicationis nostrae reddituri, negligentiae in creditâ nobis administratione arguamur.

§ 1. Sane cum intimo doloris sensu accepimus, quod per complures unius Osnabrugis, die vi augusti praesentis anni MDCXLVIII, inter charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanum regem in imperatorem electum cum suis foederatis et adherentibus ex unâ, ac Svecos cum eorum itidem foederatis et adhaerentibus ex alterâ, necnon alterius pacis Monasterii Westphaliae, die xxiv octobris eiusdem anni MDCXLVIII, inter eundem Ferdinandum regem in imperatorem electum cum suis pariter foederatis et adherentibus ex unâ, atque charissimum etiam in Christo filium nostrum Ludovicum Francorum regem christianissimum cum suis similiter foederatis ex alterâ partibus, respective initarum, articulos gravissima religioni catholicae, divino cultui, Sedi Apostolicae, et Romanae ac inferioribus ecclesiis, ordinique ecclesiastico, ac iurisdictionibus, auctoritatibus, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, privilegiis, rebus, bonis, ac iuribus illorum illata fuerunt praeiudicia. Etenim pactio- nibus partim utriusque, partim alterius pacis huiusmodi, inter alia, bona ecclesiastica, aliâs ab haereticis occupata, illis eorumque successoribus in perpetuum addicuntur, haereticis Augustanae ut vocant confessionis liberum¹ suae haereseos exercitium in plerisque locis permittitur, et locorum pro aedificandis ad hunc effectum templis assignatio promittitur, ipsique cum catholicis ad publica

Articuli pacis Germaniae religioni catholicae Sedi etque Apostolicae praeiudiciales.

1 Pessime edit. Main. legit *confessionis liberum*, commate adiuncto (R. T.).

munia et officia, ac ad nonnullos archiepiscopatus, episcopatus, aliasque dignitates et beneficia ecclesiastica, precumque primariorum eidem Ferdinando regi in imperatorem electo a praefata Sede Apostolica concessarum participationem admittuntur. Annatae, iura palatii, confirmationes, menses papales et huiusmodi iura, ac reservationes in bonis ecclesiasticis dictae confessionis Augustanae excluduntur. Confirmationes electionum, seu postulationum praetensorum archiepiscoporum, episcoporum, aut praelatorum eiusdem confessionis potestati seculari attribuantur. Plures archiepiscopatus, episcopatus, monasteria, praepositurae, balliviae, commendae, canonicatus et alia beneficia et bona ecclesiastica principibus haereticis, eorumque haeredibus etiam, sublata denominatione ecclesiastica, in secundum perpetuum sub dignitatis secularis titulo conceduntur. Contra pacem huiusmodi, ullumve eius articulum nulla iura, canonica et civilia, communia vel specialia, conciliorum decreta, religiosorum Ordinum regulas, iuramenta, aut concordata cum Romanis Pontificibus, ullave alia statuta, sive politica sive ecclesiastica, decreta, dispensationes, absolutiones, aut alias exceptiones allegari, audiri vel admitti debere disponitur. Numerus septem electorum imperii, olim apostolicam auctoritate praefinitus, sine nostro et Sedis praefatae beneplacito, augetur, et octavus electoratus in favorem Caroli Ludovici comitis palatini Rheni haeretici instituitur, aliaque multa, quae pudet referre, orthodoxae religioni, Sedique praefatae, ac Romanae et inferioribus ecclesiis, ceterisque praemissis summopere praeiudicialia et damnosa decernuntur.

§ 2. Et quamvis venerabilis frater Fabius episcopus Neritonensis, noster et Sedis praefatae ad tractum Rheni et inferiores Germaniae partes nuntius extra-

ordinarius, in executionem mandatorum nostrorum, fuerit palam nostro et eiusdem Sedis nomine protestatus huiusmodi articulos esse irritos, nullos, iniquos, ac per non habentes potestatem temere contractos, atque pro talibus ab omnibus habendos; ac nolissimi iuris sit quamcumque transactionem, seu pactionem in rebus ecclesiasticis sine praefatae Sedis auctoritate factam, nullam, nulliusque roboris et momenti existere:

§ 3. Attamen, quo efficacius praemissorum indemnitati consultum sit, pro commissi nobis ex alto pastoralis officii debito, providere volentes, ac instrumentorum utriusque pacis huiusmodi, omniumque in illis contentorum, ceterorumque hic etiam necessario exprimendorum et inserendorum tenores, etiam veriores, et datas, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praedictos alterius seu utriusque pacis huiusmodi articulos, ceteraque in dictis instrumentis contenta, quae catholicae religioni, divino cultui, animarum saluti, eidem Sedi Apostolicae, Romanae et inferioribus ecclesiis, ac ordini et statui ecclesiastico, illorumque personis, membris, rebus, bonis, iurisdictionibus, auctoritatibus, immunitatibus, libertatibus, privilegiis, praerogativis et iuribus quibuscumque quomodolibet officium¹ seu praeiudicium etiam minimum afferunt, aut inferre, seu intulisse, et alias nocere, seu nocuisse quoquomodo dici, intelligi, praetendi, vel censi possent, cum omnibus inde secutis et quandocumque sequendis, ipso iure nulla, irrita, invalida, iniqua, iniusta, damnata, reprobata, inania, viribusque et effectu vacua omnino fuisse, esse et perpetuo fore, neminem

¹ Forsan legend. *officiunt pro officium* (R.T.).

Eisdemque irritat et damnat Summus Pontifex.

Nuntius Sedis Apostolicae protestatur contra praefatos articulos.

que ad illorum, et cuiuslibet eorum, etiamsi iuramento vallata sint, observantiam teneri, neque ex illis cuiquam aliquod ius, vel actionem, aut titulum coloratum, vel causam praescribendi, etiamsi longissimi et immemorabilis temporis possessio, seu quasi possessio, etiam citra ullam interpellationem seu interruptionem subsequatur, acquisitum fuisse, nec esse, minusve ullo tempore acquiri et competere posse, neque ulla ullum statum facere vel fecisse, atque, perinde ac si nequaquam emanassent, pro non extantibus et non factis perpetuo haberi debere, tenore earundem praesentium decernimus. Et nihilominus, ad abundantiore cautelam, et quatenus opus sit, articulos praefatos, aliaque praemissa, ut praefertur, praediudicialia, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, damnamus, reprobamus, irritamus, cassamus, annullamus, viribusque et effectu evacuamus, et contra illa, deque eorum nullitate, coram Deo potestamur. Et, quatenus itidem opus sit, eisdem Sedem Apostolicam, Romanamque et inferiores ecclesias, ac quaelibet loca pia et quascumque personas ecclesiasticas adversus illa in integrum, ac pristinum, et eum in quo, ante praedictam, et quascumque alias assertas, seu praetensas anteriores transactiones, pactiones, seu conventiones circa praemissa ubicumque quomodocumque factas, erant statum restituimus, reponimus ac plenarie reintegramus.

Clausula praeservativae.

§ 4. Praesentes quoque litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, etiam ex eo, quod praefati, et quicumque alii, etiam speciali mentione et expressione digni, et in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis nullatenus consenserint, nec ad ea vocati, citati vel auditi, minusve causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, deductae, verifica-

tae, seu alias sufficienter, aut etiam ullo modo iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis quantumlibet magno, inexcogitato et substantiali defectu, aut ex quovis alio capite, a iure vel facto, aut statuto, vel consuetudine resultante, aut ex quocumque alio colore, praetextu, causa et occasione, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci ullatenus posse, sed illas semper validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari,

§ 5. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam palatii apostolici auditores, necnon S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos ac eiusdem Sedis nuntios, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, declarandi et interpretandi facultate et auctoritate, semper et ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, tam generalibus quam specialibus, etiam in conciliis universalibus editis, et, quatenus opus sit, nostrae et cancellariae apostolicae regulae de non tollendo iure quaesito, et constitutione felicis recordationis Pii Papae IV praecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse camerae apostolicae concernentibus infra certum tunc expressum tem-

Clausula sublata.

Derogatio contrarium.

pus in eadem camerâ praesentandis et registrandis, ita ut praesentes nullo unquam tempore in eadem camerâ praesentari seu registrari necesse sit, legibus quoque imperialibus et municipalibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, concessionibus et litteris apostolicis, quibuscumque locis et personis, etiam imperiali, regali, et aliâ quavis, sive ecclesiasticâ sive mundanâ, dignitate fulgentibus, et aliâs quomodolibet qualificatis, ac specialem expressionem requirentibus, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriâ derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, et decretis etiam irritantibus, et aliâs quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, editis, factis, ac pluries et iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio faciendâ aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis formamque in illis traditam pro servatâ habentes, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 8. Volumus autem, ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus

fides ubique locorum et gentium in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx novembris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 20 novembris 1648, pontif. anno v.

CXVII.

Ut alumni seminarii civitatis Angelopolitanae in Indiis Occidentalibus, post completa sua studia in dicto seminario, possint, praevio rigoroso examine, graduari in universitate Mexicanâ in philosophiâ ac theologiâ et sacris canonibus, licet non studuerint in dictâ universitate¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cupientes, ut debitus virtutis honor alumni seminarii, in ecclesiâ sanctorum Angelorum in Indiis Occidentalibus vulgo *della Puebla* a venerabili fratre Ioanne episcopo Angelopolitano, iuxta formam a sacro Concilio Tridentino praescriptam, erecti, qui in philosophiâ et theologiâ ac sacrorum canonum studiis cursum perfererint, dignique et idonei fuerint, tribuatur, ut nimirum alii eorum exemplo ad sacrarum litterarum studia in dies magis et magis excitentur, supplicationibus eiusdem Ioannis episcopi nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, eisdem alumni, ut, post completa sua studia in dicto seminario, praevio rigoroso examine, possint in universitate Mexicanâ

Alumni seminarii post completa studia ut possint graduari in universitate Mexicanâ concedit.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

in philosophiâ ac theologiâ et sacris canonibus graduari, non obstante quod in dictâ universitate non studuerint, facultatem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Derogat contrariis.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in¹ universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dictae universitatis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii decembris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 22 decembris 1648, pontif. anno v.

CXVIII.

Confirmatio constitutionum in formâ specificâ Congregationis ecclesiasticorum sub invocatione S. Petri erectae auctoritate ordinariâ in civitate Angelopolitana².

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Universalis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, divinâ dispositione prae-

¹ Praeposit. in nos addimus (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

positi, ad pias christifidelium praesertim in sortem Domini vocatorum congregationes, pro exercendis iugiter pietatis et charitatis operibus ad omnipotentis Dei gloriam et proximorum solamen atque aedificationem institutas, ut felicioribus in dies proficiant incrementis, pastoralis officii nostri partes libenter convertimus, et ea, quae pro felici eorum statu provide facta fuerunt, quo exactius observentur, perpetuâque robori firmitate subsistant, apostolicae confirmationis patrocinio communimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Sane pro parte venerabilis fratris Ioannis episcopi Angelopolitani in Indiis Occidentalibus nobis nuper expositum fuit, quod pro regimine et directione Congregationis virorum ecclesiasticorum S. Petri nuncupatae, in civitate Angelopolitana eiusdem Ioannis episcopi auctoritate erectae, fuerunt factae constitutiones tenoris qui sequitur, videlicet:

Supplicatio.

Constitutiones Congregationis S. Petri erectae in civitate de la Puebla Angelorum approbatae a Domino Ioanne de Palafox et Mendoza, Dei et Apostolicae Sedis gratiâ eiusdem civitatis episcopo.

Cum in hac civitate illiusque dioecesi adsit magnus numerus sacerdotum secularium, qui vivere debent in charitate, et uti membra Domini nostri Iesu Christi tenentur maiori vinculo ad servandam huiusmodi charitatem ob altitudinem eorum status et perfectionis, ut mediante eorumdem doctrinâ et exemplo fideles dirigantur ad beatitudinem caelestem consequendam; cumque plures ex dictis sacerdotibus sint pauperes, nec habeant unde se sustentari possit, praesertim in infirmitate constituti, ideo necessarium duximus erigere Congregationem virorum ecclesiasticorum cum infrascriptis constitutionibus.

CAP. I.

*De invocatione, insignis et loco
Congregationis.*

Congregatio ista ecclesiastica erecta sub protectione Principis Apostolorum sancti Petri, cuius virtutum sectatio sit illis obiectum, pro sigillo habeat duas claves positas ad modum crucis super libro cum pontificali thiarâ. Locus Congregationis sit in cappellâ et sacristiâ fabricatis in hospitali S. Petri sumptibus ipsius Congregationis cum facultate aliò transferendi pro arbitrio eiusdem episcopi et capituli cathedralis ecclesiae.

Protectores habeat eundem episcopum, illiusque successores pro tempore, necnon capitulum eiusdem ecclesiae cathedralis.

CAP. II.

*De qualitatibus admittendorum
in Congregatione.*

Ad Congregationem admittantur sacerdotes huius tantum dioecesis, diaconi et subdiaconi eiusdem, necnon beneficiati et vicarii ecclesiarum, etsi iam habeant domicilium extra civitatem, cum onere tamen celebrare faciendi missas pro defunctis, ut infra, et in admittendis confratribus habeant votum illi, qui die qua proponuntur in congregatione reperientur, et in aequalitate votorum mittantur sortes.

Absentes imposterum a dioecesi excludantur a Congregatione, sed, si redierint et voluerint, admittantur, dummodo celebrent missas pro defunctis, ut infra, et a civitate non distent ultra centum leucas.

Ingredientes religionem regularem, die qua professionem emittunt, remaneant exclusi, non autem antea.

Si aliquis sacerdos, diaconus aut subdiaconus in articulo mortis constitutus admitti voluerit ad Congregationem, ad-

mittatur, non tamen confratres teneantur missas celebrare pro illius animâ, sed tantummodo interesse illius sepulturae, ac pro illo orare, et, si convaluerit, remaneat confrater.

CAP. III.

De officialibus Congregationis.

Officiales Congregationis eligantur per vota abbatis, duorum consultorum, secretarii, thesaurarii et sacristae; abbas tamquam superior praesidebit et sermone et exemplo studebit omnipotentis Dei servitio, et spirituali ac temporali Congregationis implemento.

Consultores abbati assistent in regimine Congregationis, tam in spiritualibus, quam in temporalibus.

Secretarius describet in libro capitula celebranda, necnon decreta per Congregationem facienda, in quo etiam describet alphabetica nomina admissorum, et in margine nomina defunctorum et exclusorum.

Thesaurarius tenebit librum bonorum temporalium Congregationis, et vacabit illorum exactionis recuperationi et administrationi, prout latius in capitulo finali continetur.

Sacrista cum clavibus custodiet ornamenta ecclesiastica, ceram et alia spectantia ad cappellam Congregationis, et omnia sub inventario describet et recipiet.

Mandatarius cum veste nigrâ, in qua adsint arma ipsius Congregationis, praesto erit executioni omnium sibi ordinandorum per abbatem et consultores.

CAP. IV.

*De bono exemplo per confratres dando,
et eorum obligationibus.*

Confratres Congregationis curent honeste, religiose ac laudabiliter vivere, ut exemplum exteris praebeant, et ex eorum

virtutibus constituatur respublica adeo ecclesiastica, ut veneretur illius ministerium. Quod ut facilius impleatur, legere non omittent instructionem sacerdotalem fratris Antonii de Molina; et, si scandalose vixerint, moneantur ab abbate et consultoribus iuxta praescriptam monitionem, et, si non se correxerint, praevio voto domini episcopi, a Congregatione eiiciantur.

Admittendi ad congregationem agent cum abbate, consultoribus et secretario, ut proponantur in primâ Congregatione, illisque perlegantur constitutiones, ad hoc ut sciant munus suum, et post admissionem emittant fidei professionem in manibus eiusdem abbatis offerendo candelam unius librae.

Omnes confratres celebrare teneantur per se vel per alios tres missas planas pro suffragio animarum singuli confratris decedentis, idque infra tres menses a die notitiae; quod si plures eodem mense obierint, satisfaciant singulo defuncto infra terminum unius mensis incipiendo a primo defuncto; beneficiati et vicarii residentes in suis beneficiis extra civitatem, ac alii sacerdotes per tres leucas distantes, teneantur celebrare quatuor missas pro quolibet defuncto, ut supra. Decedentibus autem eisdem beneficiatis et vicariis, et aliis extra civitatem degentibus, non teneantur confratres assistentes celebrare nisi tres missas.

Hortantur confratres, ut in missis orent pro defunctis cum responsorio, et pro quolibet defuncto recitent unum nocturnum cum tribus lectionibus et collectâ cum applicatione indulgentiarum.

Abbas et consultores, quando Congregatio habeat sufficientes redditus, pro suffragiis cuiuslibet confratris decedentis celebrare faciant per sacerdotes ipsius Congregationis viginti missas, et accipiant duas bullas sanctae cruciatâe pro quolibet defuncto.

Omnes confratres orent pro necessitate Ecclesiae catholicae et Congregationis.

Hortatur, ut confratres in testamentis memores sint legare elemosynas operibus Congregationis, et ceram distribuere interessentibus sepulturae.

Servetur pax inter confratres, et munus abbatis sit reconciliare dissidentes.

Confratres intersint festivitatibus Congregationis, necnon sepulturis confratrum, et absentes non impediti mulctentur ab abbate in poenam arbitrariam ipsi Congregationi applicandam.

CAP. V.

De congregationibus faciendis et festivitatibus per Congregationem celebrandis.

Pro negotiis et rebus a Congregatione ordinandis interesse debeant saltem duodecim confratres, unâ cum abbate vel uno ex consultoribus, et secretario. Si vero agendum erit de re gravi, intimentur omnes de Congregatione existentes in civitate, et suffragia dentur praevio signo campanae¹, sicut dictum est, adfuerint saltem duodecim, non interessentibus autem abbate et consultoribus, praesidere debeat in congregationibus ordinariis sacerdos antiquior.

Diebus dominicis de sero congregentur sacerdotes singulis quindecim diebus in nostrâ cappellâ ad sonum campanae horâ tertiâ de sero, et is, qui praesidebit, ultimum signum campanae dare demandabit; deinde, recitatis solitis orationibus, tractabitur de rebus ad Congregationem spectantibus; illico abbas et consultores nominabunt duos ex congregatis, qui vacent concordiae discordiarum, de quibus notitiam habebunt, et duos alios, ut visitent hospitalia, et duos pro visitatione carcerum, et alios duos, qui vacent infirmis

¹ Heic legerem sit: campanae. Si, sicut dictum est, adfuerint etc. (R. T.).

agonizantibus, de quibus notitiam habebunt, qui omnes in sequenti congregatione referent omnia per ipsos gesta.

In qualibet congregatione habeatur sermo seu lectio spiritualis, eaque finita, vacabunt per dimidiam horam orationi mentali, postea, signo dato per praesidentem, recitabitur submissa voce *Sub tuum praesidium, et Salve Regina* cantata, et successive unum responsorium pro defunctis Congregationis.

Et, si aliqui sacerdotes, qui non sint ex congregatis, voluerint assistere sermoni seu lectioni spirituali et orationi mentali, admittantur, ita tamen, ut non assistant aliis in congregatione pertractandis.

Si aliquis non intervenerit congregationibus ordinariis, cessante impedimento notorio seu ratione ministerii obligatorii, moneatur ab abbate seu a consultoribus; quod si aliquis, cessante legitimo impedimento, non interfuerit sex congregationibus, moneatur; et, si monitus non paruerit, in subsequenti congregatione dentur vota, an sit expellendus necne a Congregatione. Singulis annis celebretur cum omni ornatu festivas patris nostri sancti Petri in cappella, die dominica infra octavam illius festivitatis, seu alia die per Congregationem decernenda, et habeatur sermo per concionatorem abbati benevisum; hortantes confratres, ut diligenter et prompte accedant cum superpelliceis; et ad effectum dictae celebrationis abbas et consultatores¹ deputabunt duos vel tres confratres qui vacent dicto ornatui. Celebrabit missam abbas, et, eo impedito, unus ex consultoribus pro augmento ipsius Congregationis et pro defunctis eiusdem.

Item celebrabitur missa cantata die benevisi abbati et consultoribus post diem Commemorationis Omnium Defunctorum, dictamque missam celebrabit idem abbas,

¹ Aptius lege consultores (R. T.).

vel, eo impedito, unus ex consultoribus, cum applicatione pro suffragio defunctorum Congregationis, una cum responsorio, ut moris est.

Singulis annis feria sexta in parasceve hora tertia de sero omnes confratres Congregationis accedant ad cappellam cum superpelliceis, ubi eis dabuntur stolae nigrae et cruces ad effectum associandi imaginem sancti Petri in processione, quae incipiet ab hospitali, et in ea abbas deferet crucem solitam, in cuius lateribus duo consultores assistant, et post ipsos incedent alii processionaliter. Abbate autem impedito, crucem deferat antiquior consultor, et, eo impedito, alius consultor, singulique confratres moneantur, ut ordinate cum silentio et modestia incedant, et abbas eliget unum de confratribus, qui cum virga argentea processionem dirigat.

CAP. VI.

De electione ministrorum Congregationis.

Electio abbatis, consultorum et aliorum ministrorum fiat eadem die, qua celebrabitur festivas patris nostri sancti Petri hora tertia de sero, et, si dicta die adfuerit impedimentum, fiet alia die benevisi Congregationi, absque alia intimatione quatenus fiat dicta die festivitatis, si vero alia die diversa, tunc fiet intimitio, ut confratres possint interesse.

Electio fiet per vota secreta in scriptis apponenda in urna super tabulam existente, et, praevio signo campanae, recitabitur per choros hymnus *Veni, creator Spiritus* cum sua oratione et cum alia patris nostri sancti Petri; datis vero suffragiis, et perspectis ab abbate, consultoribus et secretario, habentes maiorem numerum votorum, etiam in unico, remanebunt electi; in casu autem paritatis, mittentur sortes, et remanebit electus super quem sors cadet; et si aliquis superveniat ante perfectam regulationem voto-

rum, illico dabit votum suum, et deinde abbas publicabit electionem, et cantabitur *Te Deum laudamus*, cum oratione, quam recitabit abbas de novo electus, cuius electio etiam permittitur fieri posse per solam acclamationem.

Quod si abbates erunt episcopi, prout fieri consuevit in civitate Mexicanâ et in aliis, fiet de omnibus officialibus Congregationis electio absque alia consultatione, non solum pro illa vice, sed etiam in futurum.

Abbas, exceptis episcopis, reelegi non possit, nisi de voto omnium, nemine discrepante; ceteri vero officiales reelegi poterunt.

Si abbas obierit, vel absens fuerit per longum tempus, praesidebit consultor antiquior; si vero obierit aliquis officialis, aut absens fuerit ad longum tempus, eligatur in eius locum qui officium exerceat usque ad electionem subsequentem, declarantes antiquiorem consultorem in ordine sacerdotali praecedere debere, si non fuerit praebendatus, is enim habebit praecedentiam, prout consultor; si erit parochus cathedralis ecclesiae, cui etiam praeferatur ille qui erit praebendatus¹.

CAP. VII.

De locis in quibus sedere debeant confratres Congregationis.

Abbas sedebit in scamno e conspectu altaris habente tabulam pro declinatione humerorum. In latere dextero sedebit antiquior consultor, et in alio latere alius consultor, qui in conspectu habebunt mensam; ceteri vero confratres sedebunt in scamnis in duobus choris e conspectu existentibus, et in capite scamni manu dexterâ sedebit thesaurarius, et secretarius manu sinistrâ, qui tamen, quando necesse erit scribere, sedebit in scamno parvulo

¹ Ordinem praeced. praescriptum non intelligo (R. T.).

dictae mensae contiguo; reliqui confratres sedebunt sine aliqua praecedentiâ. Si tamen praebendati erunt confratres, sedere debent in capite scamnorum praedictorum praecedendo thesaurarium et secretarium.

Quod si dominus episcopus praesidebit congregationibus, tunc in latere dextero in capite scamni sedebit abbas, et immediate consultor antiquior et thesaurarius. In alio latere sedebit alius consultor cum secretario. Quod si praebendati adfuerint, praecedent thesaurarium et secretarium, non autem consultores. Ceteri vero confratres sedebunt, ut supra dictum est, absque alia praelatione seu praecedentiâ.

CAP. VIII.

De cura circa infirmos et egenos Congregationis.

Singulis duobus mensibus deputabitur unus ex confratribus, qui exquiret an aliquis confrater sit infirmus, idque Congregationi referet, et ad infirmum accedet pro illo visitando et consulando; et, si infirmus erit pauper, subministrari debent medicinae et cibaria delicata vulgo nuncupata *regalia*, necnon alia necessaria de ordine abbatis et consultorum; si vero infirmitas erit ad mortem, demandabit abbas, ut duo confratres successive illi assistant, usque ad animae commendationem, sub poenâ pecuniaria eidem abbati benevisi Congregationi applicandâ.

Si aliquis ex confratribus erit carceratus, notificetur abbati, ut illum visitet et auxilium praestet pro illius liberatione, et, si fuerit pauper, subministrentur necessaria de Ordine abbatis et consultorum.

Si vero aliquis erit adeo pauper, ut non habeat unde se alere et induere possit, abbas et consultores providebunt ex pecuniis existentibus in deposito ipsius Congregationis, idque peragant cum omni charitate et liberalitate.

CAP. IX.

De sepultura confratrum.

Statim atque obierit aliquis ex confratribus, abbas eligit duos confratres qui unâ cum sacristâ vacent omnibus ad sepulturam pertinentibus, et secretarius det schedulam mandatario, ut in viis cum campanellâ notificet horam et parochiam in quibus facienda erit sepultura.

Item secretarius significabit absentibus obitum confratris, ut pro suffragio illius animæ celebrentur missae, et insuper scribet nomina decedentium, illa apponendo in tabellâ iuxta vas aquae benedictae ecclesiae cathedralis apponendâ.

Si defunctus erit adeo pauper, ut non possit parochus solvere iura sepulturae, abbas et consultores id insinuabunt curatis, ut amore Dei et charitate christianâ sepulturam dare non differant, et thesaurario demandabit, ut faces necessariae ad tumulum ardeant impensis ipsius Congregationis.

In sepulturis confratrum servandus erit ordo infrascriptus: confratres se congregabunt horâ sepulturae intimatâ in ecclesiâ, a qua exire debet crux, cum superpelliceis, stolis et biretis quadratis, servato praescripto in cap. vii; statim atque pervenerint ad locum ubi reperitur cadaver defuncti, eisdem tradentur candelae accensae per mandatarium, et quatuor ex confratribus in angulis feretri associabunt dictum corpus.

Abbas eligit unum ex confratribus, qui cum sceptro argenteo processionem dirigat, confratres incedent ordinate cum silentio et modestiâ in aedificationem et exemplum aliorum. Parochus in funerali praecedere debet abbati et omnibus aliis, et in latere dextero incedet antiquior consultor et in sinistro iunior; praebentati vero in duobus lateribus incedent, iuxta praescriptum in cap. vii; successive

in duobus choris incedent confratres absque interpolatione aliorum cadaver associantium, quos praecedere debebunt ipsi confratres iuxta decretum editum die xxv ianuarii mdcxlvii per dominum Ioannem de Palafox et Mendoza, huius diocesis episcopum.

CAP. X.

De administratione bonorum Congregationis.

Ordinamus, quod unam ex tribus clavibus arcae existentis in sacristiâ cappellae retineat abbas, aliam antiquior consultor, et aliam thesaurarius, in qua arcâ conserventur pecuniae ipsius Congregationis unâ cum scripturis; et, quando extiterit summa pecuniarum sufficiens, investiatur de voto Congregationis per abbatem et consultores in censibus super bonis stabilibus tutis, conficiendo scripturas necessarias.

Omnes expensae ordinariae fiant per abbatem et consultores coniunctim. Thesaurarius de novo electus solidabit infra mensem computa cum thesaurario praedecessore, adhibito etiam secretario, et in primâ congregatione referet quantitatem residui, et in controversiis circa partitas stetur resolutioni abbatis et consultorum; dictusque modernus thesaurarius recuperabit quantitatem, quam solvere tenetur thesaurarius praedecessor.

Omnes libelli, petitiones, commissiones et citationes Congregationem quomodolibet tangentes in quolibet tribunali, activae et passivae, fiant per thesaurarium, prout quaecumque exactiones et recuperationes; ad quem effectum, ex nunc, prout ex tunc, ipsa Congregatio dat ei facultatem et potestatem necessariam de iure requisitam, cum liberâ et generali administratione, necnon cum facultate substituendi ad lites tantum; redemptiones vero censuum

1 Edit. Main. legit unum (R. T.).

ipsius Congregationis facere non possit absque ordine in scriptis dictorum abbatis et consultorum.

Singulis annis post electionem abbatis et aliorum officialium in primâ congregatione habendâ et in sequentibus legantur istae constitutiones de verbo ad verbum, ad hoc ut facilius adimpleri et exequi possint.

Die xiv novembris mdcxlviii. Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, si sanctissimo Domino nostro placuerit, supradictas constitutiones a Suâ Sanctitate remissas et ab eadem sacra congregatione examinatas, recognitas et ut supra emendatas, posse confirmari.

PETRUS ALOYSIUS cardinalis CARAFA.

Loco † sigilli.

FRANCISCUS PAULUTIUS S. C. C. secr.

Pontifex constitutiones praesertim insertas confirmat.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Ioannes episcopus praesertim insertas constitutiones, pro maiori earum validitate, auctoritate nostrâ confirmari summopere desideret: nos, qui constitutiones huiusmodi per venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales sacri Concilii Tridentini interpretes examinari, recognosci et emendari iussimus, praescripto eiusdem Ioannis episcopi desiderio hac in re annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus ipsius Ioannis episcopi nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praedictorum cardinalium consilio, praesertim insertas constitutiones per cardinales huiusmodi iussu nostro examinatas, recognitas et

ut praesertim emendatas, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis perpetuae confirmationis apostolicae robor adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper intervenerint, supplemus; salvâ tamen semper auctoritate et facultate congregationis dictorum cardinalium, etiam revocandi et moderandi easdem constitutiones.

§ 3. Decernentes constitutiones huiusmodi ab omnibus dictae Congregationis S. Petri personis, et aliis ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii decembris mdcxlviii, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 22 decembris 1648, pontif. anno v.

Clausulae apponuntur.

Derogatio contrariorum.

CXIX.

Decreta et constitutiones monachorum Ordinis sancti Basilii Magni promulgata a sacra congregatione sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, et a sanctissimo domino nostro Innocentio Papa X approbata et confirmata.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Nuper pro parte dilectorum filiorum monachorum Ordinis sancti Basilii nobis exposito, quod ipsi alias, in vim quarundam nostrarum in simili forma Brevis litterarum sub die xxv mensis iulii anni MDCXLVII emanatarum, in novissime celebrato eiusdem Ordinis capitulo generali duos assistentes abbatis generalis Ordinis huiusmodi, unum videlicet natione Italum, alium vero monachi Hispanum elegerunt, cum quorum voto consultivo ipse abbas generalis Ordinem praedictum moderari et regi debeat;

§ 1. Et (quia dicti Ordinis constitutiones apostolicam auctoritate confirmatae, cap. vi de potestate abbatis generalis, visitorum et definitorum, disponunt quod res et materiae dicti Ordinis graviores tractentur et stabiliantur in definitorio quotannis convocando, cum interventu pro tempore existentium dicti Ordinis abbatis generalis, trium visitorum et sex definitorum, qui omnes votum decisivum habeant) petito ab eisdem exponentibus per nos declarari, an assistentes huiusmodi definitorio intervenire debeant, necnon

1 Sancti Basilii monachos in meliorem ac auctiorem disciplinam redegit Gregor. XIII, Constitut. LXXI *Cogit muneris*, tom. VIII, pag. 181. Eorumdem statuta, a protectore revisa, auctoritate apostolica confirmavit Clem. VIII, Const. XL *Quae ad restituendos*, tom. IX, pag. 643.

2 Videtur legendum *monachos* (R. T.).

insimul mandari et ordinari, ut electiones capitulares, tam ipsorum definitorum, quam cuiusvis alterius dicti Ordinis praelati, per schedulas, votaue et suffragia secreta, servata forma a sacro Concilio Tridentino praescripta, fiant; et insuper (in eadem expositione subiuncto, quod a felicis recordationis Paulo Papae V praedecessore nostro¹ per suas in eadem forma Brevis litteras, sub die XII decembris MDCVIII expeditas, indultum fuit, ut in monasteriis dicti Ordinis, in quibus sex monachi degunt, ex eis unus, et ubi maior numerus monachorum huiusmodi foret, duo ex illis sacrosanctum missae sacrificium ritu latino pro spirituali christifidelium, qui dicti Ordinis ecclesias frequentant, consolatione² celebrare possent; proque novo monasterio Neapolitano dicti Ordinis maiorem numerum idem Paulus praedecessor divinae³ vocis oraculo sub die II septembris anni MDCXV emanato, prout etiam recolendae memoriae Urbanus Papa VIII pariter praedecessor noster omnibus et singulis monachis monasterii S. Mariae Matris Domini praedicti Ordinis Salernitanae dioecesis concessit, conditione tamen ab ipsis Paulo et Urbano praedecessoribus appositam, quod II monachi, qui semel ad celebrandam missam ritu latino deputati fuissent, ritu graeco amplius celebrare minime possent absque expressa huius sanctae Sedis Apostolicae licentia), quia tamen monachi dicti Ordinis suum antiquum regulare institutum ritu graeco celebrandi, quod in dies ob multiplicatam celebrationem missarum latinarum deficit, retinere conservareque desiderant,

§ 2. Propterea nobis per eosdem exponentes supplicato, quatenus statuere digna-

1 Edit. Main. habet *Pauli ... praedecessoris nostri* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *consolatione* (R. T.).

3 Potius lege *vivas* (R. T.).

Supplicans
Summum Pontificem

Electiones per
vota secreta.

Indultum concessum monachis sancti Basilii latino celebrandi.

monachi, ut statuat quod praedictum indultum locale non autem personale observetur.

remur, quod de cetero indultum suprascriptum locale non autem personale observetur, quodque II monachi, qui in capitulis, aut dietis dicti Ordinis, praevio riguroso examine, deputati fuerint per definitorium ad celebrandam missam ritu latino in uno aliquo particulari dicti Ordinis monasterio, numerum praefixum excedere et loco ad locum transferri nullatenus possint, nisi cum auctoritate eiusdem definitorii, eoque casu, nisi contigerit eos in locum aliorum monachorum ritu latino celebrantium subrogari, praefato eiusdem Ordinis instituto regulari sese confirmare, missamque ritu graeco celebrare, non obstante supranominata in contrarium prohibitione, teneantur: subinde a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis, quibus praemissa examinanda commisimus, emanavit desuper decretum tenoris sequentis, videlicet:

Decretum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum circa materiam de qua in rubrica.

§ 3. Sacra congregatio S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, visis constitutionibus monachorum sancti Basilii, necnon auditis abbate generali et procuratore generali eorum, ac etiam eminentissimo cardinale Iustiniano dictae religionis apud hanc sanctam Sedem protectore, censuit (sanctissimo Domino nostro annuente) statuendum et praecipendum, prout praesenti decreto statuit ac praecipit abbati generali, ac visitoribus provincialibus, et definitoribus dicti Ordinis, sub poenam suspensionis ab eorum officiis, vel etiam privationis et inhabilitationis perpetuae, arbitrio eiusdem sacrae congregationis, ut in tribus provinciis Italiae singulis annis in futurum (exceptis iis, in quibus capitula celebrantur) dietam seu definitorium instituere debeant et teneantur per turnum singulis annis in qualibet provincia post visitationem in ea ab eodem abbate ge-

1 Fors. legend. *declaretur, vel censeatur* (R. T.).

nerali peractam tempore et forma a constitutionibus praescriptis, et in loco a praecedenti definitorio seu diaeta designando, ibique interesse, ac suffragium dare possint et debeant, praeter abbatem generalem, tres visitatores provinciales, seu definitores, et duo supranominati assistentes cum voto decisivo, locumque in omnibus congregationibus teneant post visitatores, quos assistentes cum eodem voto in visitationibus provinciarum peragendis ad praescriptum constitutionum Ordinis, cap. II, tit. *De ratione visitandi monasteria*, loco definitorum abbas generalis secum assumat.

Reliqui definitores duo ex quacumque provincia suum visitatorem provincialem associabunt, unde praefati assistentes veluti primi definitores habeantur.

Ad suprascriptas dietas nullus sive praelatorum sive monachorum accedat, nisi de licentia eorumdem patrum diaetae in scriptis concedenda, sed per litteras sua negotia proponant.

In defectum vero alicuius ex suprascriptis, vel per mortem, vel ob aliam causam, liceat ceteris patribus definitorii in loco diaetae suo tempore deputato secretis suffragiis alium de numero praelatorum, quem magis idoneum iudicaverint, subrogare.

Definitorii potestas et auctoritas plena erit iudicandi, audiendi, cognoscendi, atque determinandi, prout eisdem patribus optimum visum fuerit, quidquid ad utilitatem et commune bonum Congregationis, tam quoad temporalia, quam quoad spiritualia, contigerit proponendum et statuendum.

Ad illos etiam pertinebunt electiones abbatum, priorum, vicariorum, magistrorum, procuratorum, seu cellerariorum, in casu tamen vacationis ob mortem vel privationem eorumdem, et quaecumque aliae promotiones, tam ad gradus et di-

gnitates dari solitas, quam ad ordines suscipiendos.

Ad hos pariter spectabit receptio novitiorum, approbatio studentium, tam pro collegio graecorum Urbis, quam pro seminariis deputatis; vel in futurum deputandis.

Item mutationes abbatum, priorum, vicariorum, magistrorum novitiorum, celerariorum et monachorum quorumcumque de monasterio ad monasterium singulis trienniis faciendae iuxta constitutiones eiusdem Ordinis.

Demum in eadem diaeta diligens habeatur tractatus de reformatione Congregationis ad observantiam regularem, corrigendo et reformando ea omnia, quae correctionis et reformationis officio videbuntur indigere, ita quod si abbatem vel alium ex praedictis cognoverint a suo monasterio amovendum, suspendendum, privandum, amoveant, suspendant, ac privent etiam non expleto sui officii tempore: et, si quid aliud gravioris momenti emergerit quod per diaetam nequeat expediri, ad capituli generalis proxime futuri iudicium referatur.

Neque abbas generalis seu visitatores extra diaetam quodcumque ex praedictis terminare poterunt, aut super eo aliquid statuere, nisi per modum provisionis, in casibus tantum qui dilationem non patiuntur, ut informationes capere, processus fabricari, delegatos destinare et alias commissiones facere contra praelatos, aut delinquentes monachos, et tunc non aliter quam ipsemet abbas generalis cum consilio et voto in scriptis praefatorum assistentium et usque ad tempus celebrationis diaetae, in qua ipsemet abbas generalis sub poena privationis officii teneatur praedictas provisiones et similia negotia exacte in definitorio proponere, et patrum sententias exquirere, quorum arbitrio erit provisiones huiusmodi per vota secreta

approbare, vel aliter statuere, disponere et providere, prout in Domino iudicaverint expedire.

Porro, cum duo assistentes, quos pios, circumspectos religiosos praesumendum est, liberius quidquid pro maiori Congregationis bono expedire senserint proferre non timeant, prohibitum erit abbati generali, quovis praetextu, contra eosdem procedere ad privationem officii, vel suspensionem extra diaetam, in qua super praetensis reatibus denuntiandi erunt, et patrum definitorum suffragio, causa cognita, iudicandi.

De cetero in electionibus capitularibus abbatis generalis, visitorum, assistentium, definitorum et procuratoris generalis Romanae curiae faciendis se conformabunt patres vocales decretis sacri Concilii Tridentini, sess. xxv, cap. vi, *De Regularibus*, procedendo secretis suffragiis per schedulas impressas, sive una eademque manu conscriptas, et in commune vas coram scrutatoribus plicatas palam coniciendas, ita ut ab omnibus interessentibus videri possint, neque nomina eligentium publicentur; quod in omnibus electionibus, quas fieri continget, tam in capitulis generalibus, quam in provincialibus, exacte erit observandum.

Privilegia felicitatis recordationis Pauli V et Urbani VIII, quibus sacrosanctum missae sacrificium (quod iuxta primaevum Ordinis sancti Basilii institutum et antiquam consuetudinem graece celebratur) etiam latine a prefixo sacerdotum numero pro speciali confluentium devotione fieri permittitur, ita imposterum servanda erunt, ut tantum localia censeantur, nec iis uti possint monachi, nisi a diaeta (praevio rigoroso examine) approbati et constituti fuerint inter sacerdotes latine celebrantes, quorum numerum ultra praescriptum in praefatis Brevibus nullatenus augere liceat, sed in eventum, in quem de mo-

Statuit indulgentiam de quo in § 2 deinceps censeri tantum locale.

nasterio ad monasterium (quod non aliter quam urgentibus ex causis iussu definitorii fiet) mutarentur, aut subrogetur alter alteri latine celebranti, aut, sublata dispensatione et prohibitione praedictis, graece tantum ad instituti sui formam celebrare possint et teneantur, contrariis, quibuscumque non obstantibus. Romae, xviii septembris MDCXLVIII.

Praedictas constitutiones approbat et confirmat hic Summus Pontifex.

§ 4. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, exponentes praedicti decretum praesertim, quo firmiter subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri sumopere desiderent: idcirco nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertim, apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salva tamen in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Clausulas huius confirmationis praeservativas apponit.

§ 5. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari,

Decretum irritans.

§ 6. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum pa-

latii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et dictae Sedis nuntios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem Ordini illiusque monasteriis ac superioribus quibuslibet et monachis, aliisque, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum omnium et singulorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ii ianuarii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 2 ianuarii 1649, pontif. anno v.

Derogatio contrariorum.

CXX.

*Confirmatio decreti Congregationis episcoporum et regularium circa exclusionem exprovincialis et patris dignioris provinciae S. Bernardini Recollectorum sancti Francisci in Gallia a definitoriis*¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii Francisci Ægidii Lapi, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum professoris et provinciae S. Bernardini eorumdem fratrum Recollectorum regni Franciae procuratoris, nobis exposito², quod (postquam ipse aliis venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis exposuisset, quod eatenus, ob varias rationes et controversias, in eadem provinciâ quaedam in simili formâ Brevis litterae sub die xx februarii MDCXLII circa exclusiones exprovincialis ac dignioris patris provinciae ab ingressu et interventu in definitoriis, a felicitis recordationis Urbano Papa V praedecessore nostro emanata pro provinciâ S. Francisci eorumdem fratrum Recollectorum, recepta non fuerant, quodque universa primodicta provincia in illius capitulo provinciali de proxime praeterito mense aprilis celebrato, mandatis apostolicis inhaerendo, iudicaverat sese cum reliquis provinciis eorumdem fratrum Recollectorum dicti Ordinis regni praedicti conformare, decreveratque capitulariter et unanimiter dictas Urbani praedecessoris litteras ab eiusdem primodictae provinciae fratribus Recollectis huiusmodi de cetero observandas esse) subinde ab iisdem cardinalibus emanavit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Legendum foret *expositum fuit* (R. T.).

« Sacra congregatio S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, visis litteris in formâ Brevis sanctae memoriae Urbani VIII, xxii februarii MDCXLII editis, necnon audito commissario curiae, censuit exprovinciali et patri digniori praefatae provinciae nullum ius competere interessendi definitoriis, attentâ dispositione Brevis praefati, quod observandum fore et esse in provinciâ oratorum eadem sacra congregatio statuit et declaravit, contrariis non obstantibus. Romae iv decembris MDCXLVII ».

M. cardinalis GINETTUS.

(Loco † sigilli).

II. archiep. Patracensis, *secret.*

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Franciscus Ægidius decretum praedictum, quo firmiter subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri sumopere desideret: Idcirco nos, eundem Franciscum Ægidium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

Franciscum
Ægidium supra
auctoritate
absolvit Sum-
mus Pontifex.

Clausulas ap-
pouit.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat con-
trariis.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ac omnibus et singulis illis, quae idem Urbanus praedecessor in suis litteris praedictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 5. Volumus autem, quod earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v ianuarii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 5 ianuarii 1649, pontif. anno v.

CXXI.

*Facultatem inquisitori et episcopo Melitano ut pro extinctione monetae aereae contribuant etiam ecclesiastici dictae insulae*¹.

Venerabili fratri episcopo Melitano, ac dilecto filio adversus haereticam pravitatem in insulâ Melitanâ inquisitori generali apostolicâ auctoritate deputato,

Innocentius Papa X.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Facti series.

§ 1. Nuper¹ pro parte dilectorum filiorum iuratorum et deputatorum universitatis et hominum insulae Melitanae nobis expositum fuit, quod, cum a decem annis citra plus solito Turcarum tyrannus eandem insulam valido exercitu infestare velle minaretur, dilecti filii magnus magister et conventus eiusdem hospitalis, ut eidem Turcarum tyranno resisterent, novas duplicatasque munitiones facere, et, post exhaustum in illis dicti hospitalis aerarium, illud grandi aere alieno ex censuum impositione contracto obstringere, necnon insuper, pro expensis quae dilationem non patiebantur, monetam ex aere in pluribus vicibus usque ad summam ducentorum et quinquaginta sex milium scutorum, quae tota in opere munitionum huiusmodi erogata est, cudi facere coacti fuerunt. Cuius monetae postmodum extinctâ scissâque parte aliquâ, cum ipsi magnus magister et conventus statuissent rationem inire qua residuum dictae monetae extinguerent scindique facerent, de anno MDCXLV invalescentibus ut cum maxime dicti Turcarum tyranni minis, collectoque per eum firmissimo exercitu, qui, donec ad insulam Cretensem movit, credebatur insulam praedictam aggressurus, oportuit eosdem magnum magistrum et conventum, quo formidatam et aliâ expertam obsidionem sustinere possent, novas et excessivas expensas facere, invectis introductisque aliunde in eandem insulam brevissimo tempore maximâ commeatus aliarum rerum ad bellum necessariorum copiâ ingentique militum exterorum manu, idque aere eiusdem hospitalis proprio, absque ullâ universitatis et hominum huiusmodi contributione; malueruntque magnus magister et

¹ Quamsimilem constituit. habes supra pag. 580, at ista non omnino eadem est cum illâ (R. T.).

conventus praedicti bona et religiosos eiusdem hospitalis, duplicatis oneribus ordinariis super prioratum, baiulivatum, ac praeceptoriarum, seu commendarum eiusdem hospitalis fructibus et proventibus impositis, necnon censuum in almâ Urbe nostrâ, in civitate lanuensi, Franciaequae regnis, et alibi, in aliquot cenensis scutorum millibus creationibus et constitutionibus, quam universitatem et homines praedictos praegravare; unde tunc necesse fuit supersedere in dictae monetae aereae extinctione ab omnibus popularibus huiusmodi peroptatâ. Proptereaque, cum, ultra praedictam ducentorum quinquaginta circiter millium scutorum summam, etiam alia consimilis moneta in aere pro summâ scutorum quadraginta millium causa fuerit, ex tantâ monetae aereae huiusmodi copiâ et quantitate factum est, ut usus monetae aureae et argenteae cessaret in eadem insulâ, cuius ager cum minime praeferat¹ quantum in sex menses sustentationi eorumdem universitatis et hominum satis esse possit, sibi que de omnibus ad victum necessariis in partibus exteris providendum sit, in quibus, dicta moneta aerea repudiatur, cursumque non habet; propterea, ac aliâs, occasione dictae monetae aereae universitas et homines praedicti non levia damna et incommoda hactenus passi sunt et in dies patiuntur, cum pro cambio seu collybo monetae ad praesens trigintaquinque scuta pro quolibet centinario solvantur, pretiaque rerum pro medietate ultra consuetum creverint; eâque de causâ eadem universitas et homines, destituti opportunitate quam habere solebant pecunias capiendi a negotiatoribus ad aliquod competens interesse ut sibi de frumentariâ ad eiusdem insulae sustentationem necessario providerent, et

¹ *Lege cusa pro causa* (R. T.).

² *Forsan legend. proferat* (R. T.).

ignari quidnam hac in re consilii caperent, ad eundem magnum magistrum eiusque consilium recursum habuerunt, illisque supplicarunt, ut eidem universitati et hominibus, ne fame perirent, in curâ comparandi tritici subintrarent, succederentque. Quo onere per eosdem magnum magistrum et consilium assumpto, et ad frumenti emptionem sumptâ ad interesse notabili pecuniarum summâ, ob immersum¹ alio gravi aere alieno quo sese exsolvere nequit commune dicti hospitalis aerarium, propter nimis diminutos illius redditus occasione praesentium motuum bellicorum inter principes christianos excitatorum subsecutamque postmodum ingentem praesentis anni sterilitatem, pretium tritici adeo crevit, ut, computatis expensis et interesse, tumulus tritici mensurae illarum partium novemdecim aut viginti circiter tarenis monetae pariter illarum partium². Quoniam vero compertum fuit esse impossibile, ut a personis particularibus triticum tanto pretio solveretur, ideo, ad supplicationem universitatis et hominum praedictorum idem magnum magister tumulum frumenti solis dumtaxat decem tarenis vendi fecit, propter quod eadem universitas et homines gravissimum aes alienum cum eodem hospitali contraxerunt; quod eo maius erit, quia ipsum hospitale per decretum expressum obligavit se per totum mensem augusti proxime praeteritum frumenti pretium non aucturum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, eadem universitas et homines nullos redditus nullaque bona stabilia habeant, quae dissolvendo tam gravi suo aeri alieno, quod in eodem mense augusti ad summam centum trigintasep-

¹ In hoc parallelo legebatur *immersum*; potest et ibi lectio ista adhiberi (R. T.).

² Haec desunt verba *eidem hospitali constat* supplenda ex loco parallelo (R. T.).

tem millium scutorum circiter pervenit, sufficiant, quamvis ipsi hospitali maxime opus sit, ut dictum suum creditum in pecuniâ numeratâ consequatur; nihilo tamen minus iidem magnum magister et consilium, miserti vicem dictorum universitatis et hominum, damnumque quod illi continenter occasione dictae monetae aereae sustinent, decreverunt condonare, prout re ipsâ dictum suum creditum iisdem universitati et hominibus condonarunt, ita tamen, ut, si et postquam per eos summa pecuniarum eidem credito aequivalens collecta coactaque fuerit, ex eâ scindi tanta alia quantitas dictae monetae aereae debeat; quod decretum universitas et homines praefati summe gratum acceptumque habuerunt; et, sub die xxvii februarii mdcxlviii insimul congregati, tres ex suo coetu deputarunt, quibus unanimiter amplam concesserunt facultatem ineundi rationem faciliorem leviorumque, qua fiat una collecta generalis per quam pecunia, quae eidem debito dissolvendo par sit, colligi, et tantundem dictae monetae aereae scindi possit, cum hoc tamen, ut collecta huiusmodi semel dumtaxat et universaliter fiat, itaut illa omnes et singulos, etiam exemptos, comprehendat, attento quod omnes indiscriminatim gavisii fuerunt, continuoque gaudent commodo supradicto vescendi frumento valde minori pretio, quam fuit emptum per idem hospitale.

Supplicatio

§ 3. Quare nobis iidem iurati et deputati humiliter supplicari fecerunt, ut, pro unâ vice tantum, unam collectam seu contributionem generalem super bonis, effectibus et habentiâ singulorum, etiam ecclesiasticorum, etiam regularium cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, ac etiam familiarium sacrae inquisitionis adversus haereticam pravitatem officii, et quorumlibet aliorum, quantumvis exemptorum et privilegiorum, imponendi li-

centiam ad praemissorum effectum concedere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 4. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium controversiis iurisdictionibus praepositorum consilio, vobis per praesentes concedimus facultatem, ac committimus et mandamus, ut, pro extinctione monetae ex aere fabricatae usque ad summam scutorum centum trigintaseptem millium in circa, contribuant etiam ecclesiastici seculares et regulares, pro ratâ quorumcumque bonorum, rerum et effectuum, per vos, servatis servandis, declarandâ; ita tamen, ut ex eâ creditum etiam dicti hospitalis, ad eandem summam centum trigintaseptem millium scutorum in circa ascendens, extinctum remaneat; et cum onere, quod residuum eiusdem monetae ex aere fabricatae, ascendentis ad summam ducentorum quinquaginta millium in circa, infra biennium cum effectu extinguatur, semotâ omni dilatione, ac salvâ in praemissis semper auctoritate congregationis praedictorum cardinalium.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam consiliaribus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis,

Concessio.

Contraria tollit.

etiam ecclesiis tam secularibus quam regularibus praedictis, ac etiam in favorem familiarium et officialium sanctae inquisitionis officii huiusmodi, et quorumvis aliorum etiam speciali mentione dignorum, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credentium.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII februarii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. 12 februarii 1649, pontif. anno v.

CXXII.

Renovatio indulgentiarum et aliarum gratiarum spiritualium pro christifidelibus Indiarum Occidentalium¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Animarum saluti paternam charitate intenti, supplicationibus dilecti filii Vin-
1 Ex Regest. in Secret. Brev.

centii Caraffa Societatis Iesu praepositi generalis nomine nobis humiliter porrectis inclinati, ac multorum praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhaerentes, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus christifidelibus in quibuscumque Oceani Indiis, aut Sinarum regione, vel Brasiliam constitutis, praesentibus et futuris, vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, quoties aliquem ex infidelitate et idololatria ad veri Dei cognitionem reducerint, plenariam; necnon eisdem, etiam vere poenitentibus et confessis, S. Thomae apostoli in Indiis praedictis¹, vel aliquam ex certis² dilectorum filiorum presbyterorum Societatis Iesu ecclesiis illarum partium Deo vel in honorem Sanctorum erectis, necnon omnes et singulas huiusmodi ecclesias collegiorum, domorum et residentiarum eiusdem Societatis regionum praefatarum saltem inter se per centum milliaria distantes, ut supra erectas, singulis annis quatuor diebus festis Domini nostri, Beatae Mariae Virginis, aut Sanctorum per dictae Societatis praepositum generalem designandis, visitantibus, et inibi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumentibus, ac pro gentilium et haereticorum conversione pias ad Deum preces fundentibus, etiam plenariam; omnibus etiam et singulis tam presbyteris quam aliis de dicta societate existentibus, quos in qualibet utriusque Indiae regione, vel Oceani insula, aut navigatione pro fidei negotio eundo vel redeundo tueri contigerit, in cuiuslibet eorum mortis articulo, saltem contritis et confessis si communicare nequiverint, plenariam pariter; scholaribus vero in utraque India existentibus, ac confraternitati Beatae Mariae Virginis ibi canonice institutae adscriptis,

Indulgentiam plenariam pro christifidelibus Indiarum Occidentalium concedit Summus Pontifex.

¹ Edit. Main. legit *praedicti* (R. T.).

² Videtur legendum *ceteris pro certis* (R. T.).

qui in Annunciationis et Assumptionis ipsius Beatae Mariae Virginis festis dictum sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, et coronam, vel tertiam partem Rosarii recitaverint, necnon utriusque sexus christifidelibus aliquam ex confraternitatibus canonice erigendis ingressis, qui in festivitate sanctissimi Corporis Christi et illius octavae poenitentes similiter et confessi idem sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, et in cuiuslibet eorum utriusque sexus christifidelium mortis articulo, etiam poenitentibus et confessis ac sacra communione refectis, aut saltem contritis si confiteri et communicare non potuerint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Varias concedit indulgentias iis, qui praescripta peregerint.

§ 2. Insuper dictis scholaribus huiusmodi confraternitati adscriptis, qui in singulis eiusdem Beatae Mariae Virginis, ac Resurrectionis, Pentecostes et Nativitatis Domini nostri Iesu Christi festivitibus, si confessi et contriti, praemissa peregerint, decem annorum de iniunctis eis seu aliis quomodolibet debitis poenitentibus; eis quoque, qui in singulis diebus veneris cuiuslibet quadragesimae devote processionibus publicis in partibus et locis transmarinis ad orandum pro conversione gentilium et haereticorum praefatorum iuxta ritum Ecclesiae Romanae institutis interfuerint, trium annorum; reliquis vero omnibus eisdem processionibus praesentibus, contritis et confessis, unius anni indulgentiam elargimur. Quodque pro animabus eorum christifidelium, qui in praefatis utriusque Indiae navigationibus pro negotio fidei instituendo ab humanis in charitate Christo coniuncti decesserint, confessi ac sacra communione refecti tertiam partem Rosarii aut unam coronam recitaverint, quoties id agent, toties per modum suffragii unam ex dictorum ani-

mabus a poenis purgatorii liberare valeant. Quodque scholares utriusque Indiae huiusmodi, qui in scholis presbyterorum dictae societatis dant operam litteris, in presbyterorum eorumdem ecclesiis missas et alia divina officia tempore interdicti et cessationis a divinis, ipsique presbyteri, iisdem scholaribus praesentibus, ianuis clausis, et non pulsatis campanis, et dummodo ipsi causam huiusmodi interdicto non dederint, ac interdictis et excommunicatis exclusis, audire et celebrare respective possint, concedimus et indulgemus. Insuper praefatis omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus in Indiis et regionibus praedictis existentibus, qui contriti et confessi quamlibet ecclesiam et cappellam in eisdem partibus dictorum presbyterorum Societatis Iesu cura et opera ut supra erectam, aut in futurum erigendam, devote visitaverint, et ut supra oraverint, quadraginta dies; et semel quolibet anno, aliquo die festo Domini nostri Iesu Christi, Beatae Mariae Virginis, aut Sanctorum, quem provincialis dictae Societatis constituerit, septem annos et totidem quadragesimas; eisdem, qui aliquam ex praedictis ecclesiis dictorum presbyterorum Societatis Iesu, quadragesimae et aliis temporibus stationum Urbis, dominicis et feriis sexta diebus visitaverint, easdem omnes et singulas indulgentias concedimus, quas consequerentur si ecclesias et basilicas Urbis in diebus stationum huiusmodi devote visitarent; illisque, qui singulis diebus feriae sextae primae hebdomadae cuiusque mensis easdem ecclesias devote visitaverint, et ibi quinquies orationem dominicam et toties salutationem angelicam pro exaltatione fidei catholicae recitaverint, septem annos; in festis vero Domini nostri Iesu Christi, ac Beatae Virginis, Apostolorum, sub cuius titulo ecclesia consistet, decem annos; his autem, qui

aliquam ex dictis ecclesiis, postquam confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, visitaverint, toties viginti annos; ac eisdem christifidelibus utriusque Indiae et transmarinorum limitum, qui processionebus et precibus iuxta ritum sanctae Romanae Ecclesiae a praedictis presbyteris de Ordinariorum licentiâ instituendis et agendis, Indorum et Aethiopum seu quorumvis aliorum neophytorum ac aliorum christianorum, interfuerint, et ad eas associaverint, christianam doctrinam cum eisdem presbyteris vel ab eis deputatis recitaverint vel privatim docuerint, quoties id fecerint, septem annos et totidem quadragenas; invidentibus autem infirmos, et praesertim Indorum hospitalia, xenodochia et alia similia loca pia ipsis etiam infirmis per se vel alium ministrando, singulis diebus, quibus id fecerint, vigin-tiquinque; qui vero ad infirmos accedentes ibi pernoctaverint, quinquaginta; eis etiam qui coram Beatae Mariae imagine, ab almâ Urbe ad collegium civitatis Lima in Perú, ut asseritur, delatâ, tertiam Rosarii partem vel coronam recitaverint, centum similiter dies de iniunctis eis seu aliâs quomodolibet debitis poenitentis in formâ Ecclesiae consuetâ relaxamus, ac respective concedimus et indulgemus.

Patribus Societatis Iesu datur facultatem dispensandi et absolvendi a matrimonii in illis regionibus illicito contractis.

§ 3. Praeterea eiusdem Societatis Iesu provincialibus, vel ab eis deputandis presbyteris, cum neophytis provinciarum utriusque Indiae, aliarumque maris Oceani regionum, in quibus inter infideles fideles existunt, et non adsunt Ordinarii similem facultatem habentes, vel ultra duas dietas iuxta constitutionem felicis recordationis Pauli III editam existunt, in quocumque, seu quibusvis, non tamen in primo, consanguinitatis vel affinitatis gradibus, vel aliâs coniunctis, seu sic attinentibus, ut matrimonium inter se contrahere, seu in etiam scienter contractis remanere valeant, in foro conscientiae tantum, gratis

tamen, dispensandi; et insuper ibidem locorum Ordinariis, ut, de presbyterorum eorundem tamquam adiutorum et assessorum suorum in locis praescriptis, et ubi eorum commode potuerit haberi copia, consilio, et cum illis, etiam in iudiciali foro; in reliquis autem provinciis praefatis Ordinariorum praesentiâ destitutis, vel ab eis ultra duas dietas praedictas non minus ducentis millibus passuum remotis, provincialibus, et deputatis presbyteris praedictis, cum eisdem neophytis, non tamen in primo gradu, in utroque foro gratis dispensandi, et eos, qui in gradibus prohibitis huiusmodi etiam scienter contraxerint, ab excessibus et excommunicationis aliisque censuris et poenis ecclesiasticis in utroque foro gratis pariter absolvendi, ac prolem inde susceptam legitimam decernendi; necnon ipsis presbyteris in eisdem Indiis et locis praedictis constitutis, quibus aliqua Eucharistiae fragmenta seu minutiae pro tempore interciderint, etiam post peractum sacrificium, absque ullo conscientiae scrupulo, iuxta rubricas missalis Romani reverenter sumendi;

§ 4. Insuper presbyteris eiusdem Societatis Iesu (quos in saracenorum et aliorum infidelium terras et alias utriusque Indiae et transmarinas regiones maris Oceani, ad quas Hispani et Lusitani penetrant, ac provincias remotissimas ubi non est inquisitio, et fideles inter infideles degunt, neque Ordinarii saltem inter duas dietas existunt huiusmodi facultatem habentes, praepositus generalis miserit) christianos, in eisdem provinciis, Indiis et regionibus commorantes, ab omnibus peccatis, sententiis et censuris, etiam in Bullâ Coenae Domini contentis et reservatis, etiam gratiose absolvendi facultatem; eisdemque, ut semel ab aliquo illarum partium episcopo approbati ad praedicandum, confessiones audiendas, et missas

Et absolvendi a reservatis et censuris.

celebrandum in ecclesiis et oratoriis Societatis Iesu praedictae, pro ministeriorum huiusmodi exercitio ulterius licentiam et approbationem ab aliis episcopis, quatenus distent ultra duas dietas, petere seu habere minime teneantur, sed absque illis praemissa facere possint;

Dicti patres etiam sine episcopi licentiam fideles in his regionibus degentes absolvere valent.

§ 5. Si vero episcopus ab ecclesiâ vel loco, ubi praedicatur vel confessiones audiuntur, non distet ultra praedictas duas dietas, tunc licentia etiam alterius Ordinarii ita vicini prius obtineri debeat, quae tamen per epistolam etiam impetrari possit; possint etiam extra ecclesias consecratis super altaribus portatilibus, in loco tamen decenti, ubi non est commoditas ecclesiarum, et in casu necessitatis tantum, etiam per horam ante lucem, vel etiam post meridiem, in eisdem regionibus, cum opus fuerit, celebrare, et in Maluco, Iapone et aliis insularum, terrarum, provinciarum et locorum praefatorum partibus et locis a quibus valde remoti sunt episcopi, oleis sanctis per duos vel tres aut quatuor annos antea consecratis libere uti possint;

Ulteriores facultates ipsis supra dictis patribus conceduntur.

§ 6. Necnon, ut quicumque, ex praefatis presbyteris Societatis praefatae tantum, sacrosanctum missae sacrificium defunctorum pro animabus christifidelium, qui ex hac vitâ in charitate Christo coniuncti decesserunt, in singulis ecclesiis Societatis Iesu ad unum illorum superiorum arbitrio semel deputandum altare celebraverint, per modum suffragii iisdem animabus prosint;

§ 7. Postremo iisdem presbyteris a praeposito generali et dictâ Societate deputandis, ut in praefatis regionibus, provinciis et locis, in quibus similiter fideles, cum infidelibus vivunt, et non adsint Ordinarii qui huiusmodi facultatem habeant, qui² distant ultra duas dietas, cum neo-

phytis, aliisque ad fidem reductis, ex rationabili causâ et legitima, super voto castitatis, non tamen solemnâ, quomodolibet etiam per Ordinis sacri susceptionem vel professionis regularis in religione per Sedem Apostolicam approbatâ emissionem facto, et super matrimonio de facto et in facie Ecclesiae sive scienter sive ignoranter contracto, et quovis occulto impedimento, praeterquam primi gradus, propter quod tale matrimonium in conscientia esset invalidum, et contrahentes sine scandalo separari non possent, dispensandi, gratis tamen et in foro conscientiae tantum; ac super bonis male acquisitis, ad quae restituenda ipsi neophyti et alii praefati in certis personis obligati extiterint, cum eis ad opera pia componendi, vel, si ipsi indigerent, eis in toto vel in parte remittendi; necnon cum Indis² in foro conscientiae tantum, et cum neophytis in utroque foro super ieiuniis, gratis tamen, dispensandi; necnon ab onere petitionis debiti matrimonialis, quando non esset licitum illud ratione voti castitatis vel aliâ rationabili causâ petere, in foro conscientiae tantum et gratis liberandi; licentiamque legendi libros infidelium de licentiâ sui provincialis personis dignis concedendi, licentiam et facultatem apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, respective concedimus et impertimur; missas quoque per horam ante auroram ipsi patres Societatis celebrare possint; ac³ cum suis regularibus, ut ad sacros etiam presbyteratus ordines per annum ante legitimam aetatem promoveri possint, dispensare valeant, similiter concedimus.

§ 7. Et insuper, quia a nonnullis dubitatum seu haesitatum fuit an omnes indigenae illarum regionum oriundi et naturales et christianorum indigenarum

¹ Praeposit. in delenda videtur (R. T.).

² Edit. Main. legit *Indis* (R. T.).

³ Heic deest particula *ut* (R. T.).

¹ Verbum *sunt* heic delemus (R. T.).

² Videtur *quia* pro *qui* legeretur (R. T.).

et baptizatorum filii etiam in eorum infantia baptizati iure neophyti appellari possint; idcirco, tenore earundem praesentium, decernimus et declaramus, omnes oriundos seu naturales supradictarum omnium tam orientalium quam occidentalium partium, imo etiam si Aethiopes, Angulani, vel quarumvis aliarum transmarinarum regionum, etiam si christianorum filii, et in infantia baptizati, vel etiam inter se vel cum Europaeis mixtim progeniti sint, ad concessionis huiusmodi effectum esse et intelligi debere neophytos; dictosque presbyteros cum huiusmodi, ut vel matrimonio coniuncti¹, vel in iam contracto remanere possint, sive eorum alter tantum sive etiam uterque inde oriundus ac proprie indigena sit in locis, et alias, ut supra, in quibuscumque consanguinitatis seu affinitatis gradibus iure divino, ut supra, non prohibitis, primo excepto, et alias, ut praefertur, gratis tamen, dispensare possint, concedimus et indulgemus; quin etiam (quia de mixtim progenitis, quos *mestisos* vocant, maius dubium esse accepimus) cum eisdem, mestisque², quos similiter ad hunc effectum neophytos censendos esse decernimus, in gradibus et matrimoniis contractis et contrahendis praefatis, gratis tamen, dummodo non ita facile id fiat, dispensare; eisdemque presbyteris facultatem desuper concedimus opportunam.

§ 8. Decernentes presbyteros dictae Societatis super praemissis, et aliis iuxta facultates praedictas et illarum vigore, servata tamen illarum forma, exequendis, ex quovis colore per quoscumque loci Ordinarios seu alios superiores et iudices ecclesiasticos et seculares, quavis auctoritate fungentes, molestari, perturbari aut inquietari nullatenus posse; sicque per

¹ Legerem dictisque presbyteris ut (R. T.).

² Legendum coniungi pro coniuncti (R. T.).

³ Potius lege cum eisdem mestisis (R. T.).

quoscumque iudices, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane, si secus super a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 9. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, nostram de non concedendis indulgentiis ad instar, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

§ 10. Praesentibus ad xx annos a fine aliorum viginti annorum, ad quos similes gratiae a felicitis recordationis Urbano papa VIII praedecessore nostro concessae fuerunt, inchoandos tantum valituris.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 martii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 1 martii 1649, pontif. anno v.

CXXIII.

Declarat incurrisse in excommunicationis maioris aliasque poenas canonicas eos, qui episcopum Castrensem occiderunt aut mandatum dederunt.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut non sine gravi animi nostri perturbatione accepimus, bonae memoriae Christophorus, episcopus Castrensis, provinciae Romanae, in itinere a nonnullis iniquitatis filiis, qui ad praesens ignorantur, non procul a terra nostra Montis Rosarum nefarie interfectus fuerit; nos, crimen adeo horrendum, et quod nos sui atrocitate confudit, poenis per sacros canones, conciliorumque generalium decreta, et constitutiones apostolicas inflictis

Causae huius Constitutionis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et promulgatis, pro officii nostri debito, vindicare et punire volentes, ex parte Dei omnipotentis Patris et Filii et Spiritus Sancti, auctoritate quoque beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostram, omnes et singulos, qui homicidium in personam dicti Christophori episcopi commiserunt, aut illud fieri mandaverunt, seu, factum ab aliis, ratum habuerunt, vel socii in hoc fuerunt facientium, aut consilium, auxilium vel favorem illis dederunt, seu illos scienter defensaverunt vel receptaverunt, et generaliter quoscumque tam detestandi sceleris quomodolibet complices et culpabiles, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, ordinis, praeeminentiae et dignitatis, sive ecclesiasticae sive secularis, etiam specialem et individuum expressionem requirentis, existant, anathematis et excommunicationis maioris aliasque poenas quascumque, a sacris canonibus, conciliorum generalium decretis, et constitutionibus apostolicis, et speciatim illam quotannis in die Coenae Domini legi solitam inflictas, eo ipso damnabiliter incurrisse, tenore praesentium declaramus, ipsosque et eorum quemlibet, et quoscumque scientiam de praefatis delinquentibus habentes et non revelantes, anathematizamus et excommunicamus, ac anathematizatos et excommunicatos publicamus et nunciamus. Ab excommunicationis autem et anathematis huiusmodi sententiis nemo praefatorum per alium quam nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem, praeterquam in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc nisi de stando Ecclesiae mandatis et satisfaciendo cautione praestita, atque cum reincidentia eo ipso quo convaluerit, etiam vigore seu praetextu iubilaei anni sancti, cruciatae sanctae, aliorumque iubilaeorum, indulgentiarum, indultorum, facultatum et privilegiorum, etiam speciali expressione dignorum, quibuscumque ecclesiasticis,

Neminem posse absolvere ab excommunicatione eos, qui episcopum Castrensem occiderunt declarat.

secularibus et quorumvis Ordinum etiam Mendicantium ac militiarum regularibus, etiam episcopali vel alia maiori dignitate praeditis, ipsisque Ordinibus et eorum monasteriis, conventibus et domibus, ac capitulis, collegiis, confraternitatibus, congregationibus, hospitalibus, etiam sancti Iohannis Hierosolymitani, et locis piis, nec non laicis, etiam regali, ducali et alia mundana praecellentia fulgentibus, per nos et Sedem Apostolicam ac cuiusvis concilii decreta, verbo, litteris, aut alia quacumque scriptura, in genere vel in specie, concessorum, et etiam pluries innovatorum ac concedendorum et innovandorum, absolvi possit.

§ 2. Et quia eo maior erit ipsorum confusio, quo sua fuerit culpa patentior, quousque dignam satisfactionem praestiterint, et absolutionis beneficium, ut supra, se obtinuisse docuerint, omnibus et singulis patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et locorum Ordinariis ubilibet constitutis per easdem praesentes committimus et in virtute sanctae obedientiae districte praecipiendo mandamus, ut, per se, vel alium, seu alios, per omnes civitatum et dioecesium suarum ecclesias quibuslibet diebus dominicis et festivis, dum in eis maior populi multitudo ad divina convenerit, pulsatis campanis, et candelis accensis, praefatos sic excommunicatos et anathematizatos solemniter publicent, seu publicari curent et faciant.

Praefatos excommunicatos publicari mandat.

§ 3. Quod si forte aliqui contra tenorem praesentium talibus excommunicatione et anathemate illaqueatis, vel eorum alicui, absolutionis beneficium impendere de facto praesumpserint, eos excommunicationis sententiam innodamus, gravius contra eos spiritualiter et temporaliter prout expedire noverimus processuri.

Contravenientes excommunicat.

§ 4. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod praefati et quicumque alii in praemissis interesse habentes, seu

Clavulas apponit.

habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi fuerint, de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut aliq. quopiam quantumvis substantiali defectu, et ex quacumque aliâ causâ, occasione, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, notari, impugnari, invalidari, redargui, seu rescindi, aut ad terminos iuris reduci, aut adversus illa aperiitionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodcumque iuris, facti, vel gratiae remedium impetrari, aut etiam motu proprio concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti, seu se iuvare nullo unquam tempore possit; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, confingerit attentari.

Derogat es-
trariis.

§ 5. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ac praescriptionibus quantumcumque longissimis et immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus supradictis, vel eorum alicui, seu quibusvis aliis, cuiuscumque Ordinis, status, gradus, conditionis, dignitatis et praeeminentiae fuerint, etiamsi, ut praemittitur, pontificali, regali, ducali, seu quavis aliâ ecclesiasticâ et mundanâ praefulgeant dignitate, a Sede praedictâ ex

quacumque causâ per viam contractus et remunerationis, etiam intuitu et contemplatione regum, ducum, rerumpublicarum et aliorum quorumcumque, ac sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, ac etiam consistorialiter, et aliâ in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, etiam continentibus, quod excommunicari et anathemizari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de privilegiis, indulgentiis et indultis huiusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus et dignitatibus eorum mentionem; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv martii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 24 martii 1649, pontif. anno v.

CXXIV.

Indictio universalis iubilaei anni sancti MDCL¹.

¹ Annum Iubilaei instituit pro quolibet saeculo, ac indulgentiam plenariam concessit visi-

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei;

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

Apropinquat, dilectissimi filii, continuis expetitus honorum votis annus a Partu Virginis quinquagesimus supra millesimum sexcentessimumque, ad quem in hac Urbe sanctitatis regiâ celebrandum (ex veteri Ecclesiae ritu, quem Bonifacius Papa VIII, praedecessor noster, intra saeculi spatium, sive institutor, sive instaurator inclusit, ac alii deinde Romani Pontifices, praedecessores quoque nostri, in breviores annorum circulos, quo pluries fruerentur, iubilaei solemnia redegerunt) nos eadem fulti auctoritate, quae in nobis per Dei misericordiam perseverat, vos acceptabili hoc tempore, non, ut olim, tubis clangentibus et Hebraeorum populum excitantibus ad recolendum annum ab egressu filiorum Israel ex Aegypto quinquagesimum annum iubilaei, ac remissionis, libertatisque captivorum, haereditatum, ac possessionum, sed ipsius Altissimi Filii voce compellamus, qui primus per sanguinem suum evangelizavit mundo iubilaei annum, clamans per ora prophetarum ad annuntiandum mansuetis missum se esse, ut medeatur contritis corde, ut praedicet captivis indulgentiam et clausis libertatem et annum placabilem Domino. Audite haec, omnes Christi sanguine redempti, intrate exultantibus animis portas eius, haurite cum iubilo de fontibus Salvatoris aquas salientes in vitam aeternam. Invitat vos sanctarum aperiitione portarum civitas haec sacerdotalis, et regia haec Petri Sedes et fidei petra, haec magistra reli-

tantibus Urbis ecclesias Bonifacius VIII in sua Const. xv, tom. iv, pag. 156; qui quidem Iubilaei annus, ultra alias reductiones, redactus fuit ad annum vigesimum quintum a Paulo II in Const. x, tom. v, pag. 200.

gionis, vineae Domini turris, communis omnium patria et commune perfrugium. Hic, aperto spirituali aerario divitiae, mentorum Christi sanctorumque in Ecclesiam congestae, in hac plenitudine temporis, pleniore in omnes manu dispensantur, et reseratis caeli favoribus caelestium benedictionum manna in christifideles abundantius pluit. Invitant vos trophaea Apostolorum, tanto apud omnes gentes ab ipso nascentis Ecclesiae exordio venerationi semper habita, ut ex longinquis mundi partibus ad ea venientes, quamvis viderent, vigentibus imperatorum persecutionibus, detegi se per eum cultum, et tamquam christianos observari, atque adeo mortis discrimen adire, non tamen a sacris peregrinationibus absisterent, ac plures ob eam causam martyrii palma decoraret. Haec sunt illa Apostolorum sepulchra imperatoris manibus aedificata, quorum vel externos basilicae gradus ac limina genibus flexis imperatores, aliquando subiisse legimus, ac reges magnam gratiam putasse, si non prope Apostolorum monumenta, sed vel extra basilicae vestibula eorum corpora sepelirentur, ac reges fierent Piscatorum ostiarii. Verum haec ipsa felicitum temporum recordatio magno doloris sensu angit cor nostrum, dum animo subinde revolvimus, quam longe a maiorum pietate distent haec tempora, quam multas provincias ac nationes a consortio catholicae religionis haeretica labes absciderit, atque ab hac iubilaei laetitia et caelestium honorum communione seiunxerit. At vos, principes ac reges qui vexillum crucis in fronte gestant¹, vos, filii promissionis, gens sancta, populus acquisitionis, vos, qui timetis Deum, pusilli ac magni, uno vos omnes ore offerite in templum eius sacrificium laudis, et condonate invicem offensionibus in anno remissionis ac pacis, abiectisque

¹ Videretur legendum *gestatis* (n. t.).

tandem armis, quae cum funestâ christiani sanguinis effusione iamdiu exercentur, ad communem hanc credentium Matrem, ex qua lac fidei omnes pariter suxistis, fraternis ac iubilantibus animis convenite. Qui vos vocatione suâ sanctâ dignatur, mittet e sede magnitudinis suae angelos salutis, qui vos ad haec sacra Apostolorum limina peregrinantes doceant vias eius et dirigant semitas aeternitatis. Erit haec vestra e variis mundi partibus in domum Domini convenientium frequentia populorum iucundum caelo caelitibusque spectaculum. Erit et vobis acceleratio divinae propitiationis et cumulus gratiarum. Si enim oratio iusti plurimum valet, quid preces tot millium communi charitatis spiritu in unum psallentium non impetrabunt? Erit quoque religionis hostibus rubor et confusio (utinam et respiscendi occasio!) dum tabescentes videbunt omnia Christi membra suo capiti cohaerere, intelligentque se patris loco non habere Deum, qui Romanam Ecclesiam matrem non agnoscunt.

Indicium Summa Pontificis universale iubilaeum anni sancti mdccl.

§ 1. Nos interim, quos Deus nullo quidem meritorum suffragio voluit suorum mystheriorum dispensatores praesidere Ecclesiae quam acquisivit sanguine suo, de eius misericordiâ confisi, sanctissimis praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, eorumque sanctum institutum tenentes, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium assensu, universale maximumque iubilaeum in hac sacrâ Urbe, a primis vespere vigiliae Nativitatis Sanctissimi Salvatoris nostri Iesu Christi proxime futurae incipiendum, et per totum eiusdem praenarrati anni mdccl, Deo dante, prosequendum, auctoritate Dei omnipotentis ac beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostrâ maximâ et inenarrabili nostri cordis iubilatione, ad ipsius omnipotentis Dei

1 Male edit. Main. legit *ad* pro *ac* (R. T.).

gloriam, sanctae Ecclesiae exaltationem et tranquillitatem, haeresum extirpationem, catholicorum principum concordiam, christianorumque omnium populorum solatium et satisfactionem, indicimus, promulgamus et statuimus.

§ 2. Qua sanctissimi iubilaei celebratione durante, omnibus utriusque sexus christifidelibus, vere poenitentibus et confessis, qui beatorum Petri et Pauli apostolorum basilicas, Lateranensem quoque ac S. Mariae Maioris almae Urbis ecclesias, semel saltem in die, per triginta continuos aut intermissos dies, si Romani vel incolae Urbis fuerint, seu per quindecim dies, si fuerint peregrini aut aliâs externi, devote visitaverint, et pro ipsorum fidelium ac totius christiani populi salute, pace et concordia pias ad Deum preces effuderint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, remissionem ac veniam misericorditer in Domino concedimus et impertimur. Et quoniam evenire potest, ut ex iis, qui hac de causâ iter aggressi fuerint, vel ad Urbem se contulerint, aliqui in viâ, aut etiam in ipsâ Urbe, morbo vel aliâ legitimâ causâ impediti, aut morte praeventi, praefinito dierum numero non completo, ac ne quidem fortasse inchoato, praemissa exequi et dictas basilicas et ecclesias visitare nequeant, nos, pie promptaque illorum voluntati, quantum in Domino possumus, benigne favere cupientes, eosdem vere poenitentes et confessos praedictae indulgentiae ac remissionis participes perinde fieri volumus, ac si dictas basilicas et ecclesias, ut praefertur, a nobis praescriptas re ipsâ visitassent.

Plenissimam omnium peccatorum indulgentiam impertitur.

§ 3. Vos autem, venerabiles fratres nostri, patriarchae, primates, archiepiscopi et episcopi in partes sollicitudinis nostrae vocati duces, et pastores populorum, lux

Cunctis Ecclesiarum praelatis mandat publicationem anni sancti.

1 Male edit. Main. legit *in* pro *qui* (R. T.).

2 Aptius lege *piae promptaeque* (R. T.).

mundi et sal terrae, capite tubas argenteas, quarum usus est in iubilaeo, idest, et adhibete praedicationem verbi Dei, et annuntiate populis hoc gaudium, ut sanctificetur, et Dei iuvante gratiâ parati sint ad ea caelestia dona capienda, quae bonorum omnium largitor Dei Filius dilectionis suae per mystherium humilitatis nostrae praeparavit; adducite, fratres, verbo et exemplo parvulos ad huius carissimae Matris ubera, quae eos per evangelium in Christo genuit, adducite filios ad Patrem, oves ad Pastorem summum, membra ad caput, fideles ad fidei petram, in qua omnis aedificatio catholicae ecclesiae constructa consurgit, adducite populum ad sanctam Romanam Ecclesiam, et ad gloriosos principes terrae Petrum et Paulum, qui universum mundum legem Domini docuerunt, et quorum fides, dignitas et auctoritas indigno etiam in haerede non deficit. Ad sacras igitur indulgentias earumque salutes fructus ipsi iubilaei anno Romae percipiendos vocate coetum, congregate populum, sanctificate ecclesiam, docete oves fidei vestrae creditas, quia advenae et peregrini sumus in hac vitâ, et civitatem hic permanentem non habemus, sed futuram inquirimus. Ideo, quia breves dies sunt huius nostrae aerumnosae peregrinationis, et nescim usqua hora paterfamilias et sponsus Christus venturus sit, idcirco vigilant, et lampades ardentis et plenas oleo charitatis et misericordiae gestent in manibus, et festinent ingredi in illam requiem.

Hoc praecipue anno vitae sanctimoniam cunctis christifidelibus commendat.

§ 4. Nam, si unquam aliâs, nunc polissimum irae, rixae et contentiones et inveterata odia dimittenda propter Christum, nunc maxime servos decet misereri conservorum suorum, ut Dominus clementissimus iam debitum dimittat eis, nunc praecipue omnes carnis impuritates abluendae, ut templum Dei mundum sit,

1 Male edit. Main. legit *fides* pro *fideles* (R. T.).

et unusquisque vas suum possideat in honore et sanctificatione, et portet Deum in corpore suo, postremo furta, rapinae, homicidia et adulteria et omnia peccata exterminanda, ut placetur ira Dei, et eos, qui christiano nomine gloriantur, agnoscant vere christianos et imitatores Christi et sectatores honorum operum. Docete autem eos quemadmodum ad salutes indulgentias consequendas in animo contrito et in spiritu humilitatis assiduis orationibus et ieiuniis ceterisque pietatis operibus se ipsos praeparare atque exercere debeant, et, qui substantias huius mundi habent, aperiant viscera sua et fratrum suorum pauperum inopiam sublevent, praecipue vero erga peregrinos Romam venientes misericordes sint, et sanctam hospitalitatem Deo gratissimam, et quam vetustissimi illi christiani etiam inter persecutionum fluctus diligentissime coluerunt, ipsi quoque multâ cum charitate spiritus renoveat atque observent.

§ 5. Admonete etiam eos, ut orent pro regibus et principibus christianis, ut quietam et tranquillam vitam agamus, ac pax et concordia perpetuo conservetur. Postremo docete eos, cum sanctam peregrinationem susceperint, qua modestiâ, qua devotione, qua fraternae pacis observantiâ lucere eos oporteat, ut sint Christi bonus odor in omni loco. Praebete autem vos ipsos, fratres venerabiles, et omnem clerum, exemplum in primis bonorum operum, et formam gregis, ut vestrae virtutis et religionis veluti sale ceteri condiantur, et omnem peccati putredinem aboleant, ac denique omnes unanimes in uno spiritu christianae charitatis, atque in omni sanctitate et iustitiâ Deo serviamus.

Qua devotione sancta peregrinatio suscipienda praescribit.

§ 6. Hortamur quoque et rogamus in Domino charissimos in Christo filios nostros imperatorem, ac reges et principes

Principes hortatur quatenus antistitum vigiliantiam adjuvent.

1 Deest subiectum; forsitan *omnes* (R. T.).

omnes catholicos, ut quo plura et magis illustria beneficia ab eo, per quem reges regnant, acceperunt, tanto ardentius, ut par est, ad Dei gloriam procurandam pio zelo excitentur, praecipue vero venerabilium fratrum nostrorum episcoporum et superiorum antistitum pastorem sedulitatem ac vigilantiam adiuvent, et a suis magistratibus et ministris adiuvari mandent, ut improborum licentia coërceatur, et honorum studia eorum regia ope et gratiâ foveantur, maxime autem erga peregrinos beneficentiam et liberalitatem exercent, curentque ut tutis incedant itineribus, et nullâ hominum perditorum vexatione perturbentur, sed hospitalibus, domibus et publicis hospitibus amanter excepti, et comite et rebus ad vitam necessariis recreati, sine ullâ concussionem et iniuriâ institutum iter laeti pergant, et cum gaudio in patriam revertantur. His enim hostiis reges potissimum et principes Deum sibi placabilem reddent, ut diu in terris felices vivant, et demum in aeterna tabernacula recipiantur ab illis ipsis pauperibus, erga quos misericordiam exercuerint, in quibus Christus pascitur et nutritur.

Transumptio-
rum exemplis
fidem haberi
iubet.

§ 7. Ut vero praesentes litterae ad omnium fidelium quibuscumque locis existentium notitiam facilius perveniant, volumus earum exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, ac personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae sigillo munitis, eandem prorsus fidem adhiberi, quae haberetur ipsis praesentibus, si exhibitae forent et ostensae.

Sanctio po-
nalis.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae indictionis, promulgationis, concessionis, impartitionis, hortationis, rogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei

1 Male edit. Main. legit *incendant* (R. T.).

ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIX, IV nonas maii, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 4 maii 1649, anno V.

CXXV.

Suspensio quarumcumque indulgentiarum durante anno universalis iubilaei MDCL¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Cum nos nuper sancti iubilaei celebrationem (a vigiliâ Nativitatis Domini nostri Iesu Christi anni proxime venturi inchoandam, et usque ad finem eiusdem anni duraturam²) universo populo christiano, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium assensu, indixerimus, ac omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui beatorum apostolorum Petri et Pauli basilicas, Lateranensem quoque et S. Mariae Maioris almae Urbis ecclesias visitarent, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, remissionem et veniam concesserimus, prout in nostris nuper desuper confectis litteris plenius continetur;

Exordium.

§ 1. Cupientes, ut christianae nationes, omnibus terrarum orbis locis in aliam urbem nostrâ in fidei ac religionis unitate congregatae, eodem pietatis ac devotionis spiritu basilicas et ecclesias praedictas,

Causae huius
Constitutionis.

1 Suspendunt et alii sanctissimi Pontifices quascumque indulgentias durante anno universalis Iubilaei; cur autem id fiat, habes in praesenti constitutione, § 1.

2 Quae parenthesi clausi non recta sunt; facile corriget lector (R. T.).

3 Adderem praeposit. *ab* (R. T.).

quo maximo fieri poterit concursu, durante eodem iubilaeo, visitent et frequentent, multorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum exemplo adducti,

Suspensio
Summus Pontifex
quascumque
indulgentias
durante anno
universalis
iubilaei anct.

§ 2. Omnes et singulas indulgentias, etiam perpetuas, et peccatorum remissiones, ac facultates et indulta absolvendi etiam a casibus Sedi Apostolicae reservatis, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, quibusvis ecclesiis, monasteriis, hospitalibus, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, domibus, militiis, Ordinibus, etiam Mendicantium, congregationibus, confraternitatibus, etiam laicorum, universitatibus et piis locis, illorumque ordinibus, capitulis, conventibus, magistris, superioribus, et tam secularibus quam quorumvis² etiam Mendicantium Ordinum regularibus personis, coronisque, granis, imaginibus et numismatibus, ex metallo seu quacumque aliâ materiâ confectis, tam singulariter, quam universaliter, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac etiam nos, etiam ad instantiam imperatoris, regum, reginarum, ducum et aliorum principum, aut ipsis etiam imperatori, regibus, reginis, ducibus et principibus, vel aliis quacumque aliâ mundanâ vel ecclesiasticâ dignitate, etiam speciali notâ dignâ, fulgentibus, etiam ad instar iubilaei, aliâs quomodocumque, et ex quibusvis causis et occasionibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac aliâs quomodolibet concessis, quorum omnium tenores, formas, derogationes et decreta praesentibus pro expressis haberi volumus, apostolicâ auctoritate, de eorundem fratrum consilio et assensu, ac apostolicae potestatis plenitudine, suspendimus, et suspensas esse declaramus, eas-

1 Coniunct. *et* nos addimus (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *quarumvis* (R. T.).

Bull. Rom. - Vol. XV.

80

que et ea, eodem anno durante, nulli prodesse aut suffragari debere, irritum quoque et inane decernimus, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Quocirca per praesentes auctoritate apostolicâ praecipimus et mandamus, ne interim aliae quam indicti a nobis praedicti iubilaei indulgentiae, sive publice sive privatim, quovis praetextu, ubi vis locorum et gentium, sub excommunicationis eo ipso incurrendae aliisque arbitrio Ordinariorum infligendis poenis, publicentur vel nuntientur, aut in usum demandentur.

Prohibet aliae
Indulgentiarum
publicari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, conventuum, ordinum, congregationum, hospitalium, confraternitatum, universitatum, collegiorum et locorum, aliorumque praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, exemptionibus et indultis apostolicis, illis eorumque superioribus et personis, aliisque quibuscumque, per eosdem Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos et dictam Sedem, eiusque legatos, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, et ex quibusvis causis, concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi in illis caveatur expresse quod sub similibus vel dissimilibus suspensionibus nequaquam comprehendantur nisi de illis specialis et individua mentio fiat, illis aliâs in suo robore permansuris, ad effectum praemissum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis quibuscumque derogat.

§ 5. Et quia difficile nimis esset praesentes quocumque ubi illis opus fuerit perferri, volumus earum exemplis, etiam impressis, notarii publici manu et sigillo

Transumptio-
rum idem.

personae in dignitate ecclesiastica constitutae obsignatis, eandem prorsus fidem in iudicio et extra ubique locorum adhiberi, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio po-
nalit.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae suspensionis, declarationis, decreti, praecepti, mandati et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIX, pridie nonas maii, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 6 maii 1649, pontif. anno v.

CXXVI.

Commissio episcopo Antuerpiensi ut monasterium Gemblacense Ordinis sancti Benedicti visitet.

Venerabili fratri episcopo Antuerpiensi,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Cum, sicut nuper accepimus, a duodecim circiter annis citra, secuta monasterii Gemblacensis, Ordinis sancti Benedicti, Namurcensis dioecesis, vacatione, dilectus filius Gaspar Bonselle, praedicti monasterii monachus, asserens se fuisse ad illud nominatum a charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum rege catholico, in praefatum monasterium, quod consistoriale esse dignoscitur, se intruserit, et, nullam obtenta desuper spatio tot annorum provisione apostolica, praedictum monasterium eiusque bona et iura in spiritualibus et temporalibus nulliter et de facto administraverit et administret, seu occupaverit et occupet;

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 2. Cumque, ad instantiam dilectorum filiorum monachorum praedicti monasterii, dilectus filius Antonius abbas S. Anastasiae, facultatem exercendi quamcumque iurisdictionem contentiosam infra limites istius nunciaturae nuncio pro tempore existenti competentem ab hac sancta Sede Apostolica habens, venerabili fratri episcopo Namurcensi commisisset, ut praedictum monasterium auctoritate apostolica visitaret, idemque episcopus Namurcensis visitationem huiusmodi fecisset, ipse Gaspar et forsitan alii illi adhaerentes praetendant visitationem huiusmodi esse invalidam, praesertim ex defectu facultatum eiusdem Antonii abbatis, sub praetextu, quod monasterium huiusmodi, tamquam, ut asseritur, unitum Congregationi Bursfeldensi eiusdem Ordinis sancti Benedicti, fuerit exemptum a iurisdictione nunciorum Sedis Apostolicae, imo et legatorum etiam de latere, quodque praedictus Antonius abbas in contentiosis tantum facultatem habeat: quamvis autem defectus facultatis dicti Antonii abbatis minime subsistere asseratur, nihilominus, ut quamprimum fieri poterit contentiones huiusmodi tollantur et evitentur, ac indemnitati praescripti monasterii iuriumque Sedis Apostolicae consulatur, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, fraternitati tuae praesentes committimus et mandamus, ut quantocitius praefatum monasterium Gemblacense, eiusque monachos, tam in capite quam in membris, auctoritate nostra apostolica, ex integro visites, ac in illorum statum, vitam et mores diligenter inquiras, necnon, evangelicae et apostolicae doctrinae, sacrorumque canonum et generalium conciliorum decretis, ac sanctorum Patrum traditionibus inhaerendo, quacumque¹ mutatione, correctione, emen-

Causae huius
Constitutionis.Dat episco-
po Antuerpiensi
facultatem re-
formandi mona-
sterium Gem-
blacense.

1 Aptius lege quacumque (R. T.).

datione, renovatione, atque etiam ex integro editione indigere cognoveris, reformes, mutes, corrigas atque etiam ex integro condas, condita, sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis non contraria, confirmes, abusus quoscumque tollas, bonas et laudabiles consuetudines, ac in primis divinum cultum, ecclesiasticamque et regularem disciplinam, ubicumque exciderint, modis congruis restituas atque reintegres, ipsosque monachos ad debitum et honestum vitae modum revoces, ac quidquid inde statueris observandum cures et facias, necnon eidem Gaspari, asserito nominato ad praefatum monasterium, breve terminum ad docendum de provisione apostolica super eadem praetensa nominatione obtenta praefigas, quo elapso, et provisione apostolica huiusmodi in actis visitationis, per te, ut praemittitur, faciendae, non exhibitae, tunc eundem Gasparem omni praetenso iure, quod ex praedicta nominatione sibi ad monasterium praedictum quomodolibet competere vel acquisitum esse praetendi, dici, vel censi possit, eo ipso privatum declares, omnemque dicti monasterii administrationem, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, illi adimas, prohibeas, et interdicis, omni et quacumque appellatione, recursu, nullitatis dictione et reclamazione penitus et omnino remotis: nos enim tibi super omnibus et singulis praemissis plenam, liberam, amplamque facultatem per easdem praesentes concedimus et impertimur.

Omnes illi
pareant.

§ 2. Mandantes propterea, tam dicto Gaspari, quam ceteris superioribus et monachis dicti monasterii, ceterisque ad quos spectat, in virtute sanctae obedientiae, et sub arbitrii nostri poenis, ut in omnibus visitationis huiusmodi munus concernentibus tibi prompte pareant et obediant, tuaque salubria monita et iussa susci-

piant humiliter; et efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tuleris et statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus, auctore Domino, usque ad condignam satisfactionem inviolabiliter observari.

Derogatio ob-
stantium.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ac monasterii¹, congregationis Bursfeldensis, ac Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem monasterio, congregationi et Ordini, illorumque superioribus, monachis et personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII maii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 8 maii 1649, pontif. anno v.

CXXVII.

Prohibitio capitularibus ecclesiae Leodiensis, ne, occurrente vacatione dictae ecclesiae, ad electionem episcopi deveniant sine licentia Sedis Apostolicae.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Pastoralis officii nobis (meritis licet imparibus) desuper commissi cura expostulat, ut nos, omnibus et singulis, quae ecclesiarum quarumlibet, praesertim vero

Prooemium.

1 Male edit. Main. legit *monasteriis* (R. T.).

cathedralium, prosperum felixque regimen et gubernium respiciunt, praestante Domino occurramus.

Causae prohibitoriae.

§ 1. Ad obviandum itaque ne (durantibus interim discordiis contentionibusque inter maiorem partem capitularium ecclesiae Leodiensis votum et suffragium habentium in oppido de Huii Leodiensis dioecesis existentium ex unâ, et olim decanum ecclesiae Leodiensis praedictae et minorem partem eorundem capitularium illi aliâs adhaerentium in civitate Leodiensi habitantium ex alterâ exortis, et augmentum non modicum a dissidio inter venerabilem fratrem Ferdinandum archiepiscopum Coloniensem sacri Romani imperii principem electorem ac episcopum et principem Leodiensem etiam ex unâ, ac inter dilectos filios consules et habitatores eiusdem civitatis partibus pariter ex alterâ vertente recipientibus, si ecclesiam ipsam Leodiensem per obitum eiusdem Ferdinandi episcopi aut aliâs quovis modo vacare contingeret, quia, ut asseritur, timereturque, quod ab utraque parte capitularium huiusmodi, praetendentium totum capitulum repraesentare, ad electionem novi episcopi Leodiensis in vim concordatorum dudum inter Sedem Apostolicam et nationem Germanicam initorum deveniretur) exinde schisma eidem ecclesiae et statui dictae civitatis summe periculosum oriatum ex competentia duorum, quos forte ad regimen dictae ecclesiae Leodiensis eligi contingeret:

Prohibet electionem episcopi ecclesiae Leodiensis absque licentia Sanctae Sedis.

§ 2. Propterea nos, volentes huic periculo opportunum adhibere remedium, motu proprio, et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, omnibus et singulis capitularibus praedictae ecclesiae Leodiensis, tam in dictâ civitate, quam in praedicto oppido de Huii, vel alibi, tam in dioecesi Leodiensi quam extra illam habitantibus, aut

moram trahentibus, ne, in eventum vacationis dictae ecclesiae Leodiensis, ullatenus audeant ipsi, nec ipsorum quilibet audeat, ad aliquam electionem novi episcopi seu administratoris episcopatus Leodiensis devenire, nisi praecedente nostrâ et Sedis Apostolicae licentiâ, aliâs quaevis electio dicti novi episcopi, contra praefatarum nostrarum praesentium litterarum tenorem quomodolibet facta, irrita sit et nulla, etiam quoad hanc praesentem prohibitionem nostram ignorantem, interdicimus et prohibemus. Et insuper nihilominus, ad maiorem cautelam, venerabili fratri Fabio episcopo Neritonensi, nostro et dictae Sedis in partibus inferioris Germaniae nuncio, per easdem praesentes committimus et mandamus, ut prohibitionem praedictam omnibus et singulis capitularibus huiusmodi notificari, praemissaque per eos ad quos spectat observari faciat et curet.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsorum ecclesiae, civitatis et capituli, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in eorum favorem sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx iunii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 20 iunii 1649, pontif. anno v.

Contrariis derogat.

CXXVIII.

Confirmatio decreti translationis capituli Leodiensis a civitate Leodiensi ad oppidum de Huii iuxta quasdam litteras Clementis VI facti per episcopum et maiorem partem capitularium ecclesiae Leodiensis in dicto oppido existentium.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Causae huius confirmationis.

§ 1. Cum aliâs nos, ad sedandas, quantum nobis ex alto conceditur, perturbationes et dissensiones mensibus praeteritis inter venerabilem fratrem Ferdinandum archiepiscopum Coloniensem, sacri Romani Imperii principem electorem, ac ecclesiae Leodiensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesulem, civitatisque et Status Leodiensis principem, nec non dilectos filios eiusdem ecclesiae Leodiensis capitulares eidem Ferdinando episcopo et principi huiusmodi adhaerentes ex unâ, ac consules et habitatores eiusdem civitatis Leodiensis, et olim dictae ecclesiae decanum, et capitulares in eadem civitate residentes eidem decano et civitati adhaerentes partibus ex alterâ exortas, unam congregationem nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et aliquot dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum deputaverimus, et ex illorum voto et sententiâ quasdam nostras in simili formâ Brevis litteras hortatorias ad easdem sic inter se contententes partes pro dissidiis huiusmodi componendis dederimus; postmodum vero nobis innotuerit hortatorias, monitoriasque nostras litteras huiusmodi nullum omnino effectum sortitas fuisse, licet dilecti filii eorundem civitatis et decani adhaerentiumque praefatorum agentes et ministri spem indu-

1 De hac re vide litteras paulo ante relatas pag. 635 (R. T.).

biam secuturae desuper compositionis etiam eisdem cardinalibus et praelatis dedissent, proptereaque, partibus hinc inde pluribus in eadem congregatione auditis, iidem cardinales et praelati decretum translationis capituli Leodiensis ab eadem civitate ad oppidum de Huii Leodiensis dioecesis, iuxta quasdam aliâs a felicitis recordationis Clemente Papa VI praedecessore nostro litteras emanatas, per eundem Ferdinandum episcopum huiusmodi et maiorem partem capitularium dictae ecclesiae Leodiensis in praefato oppido existentium factum per nos confirmandum decreverint:

§ 2. Idcirco nos, de eiusdem congregationis voto, et iuxta illius formam, continentiam et tenorem, praefatum decretum translationis dicti capituli ad idem oppidum de Huii, ut praefertur, factum et a venerabili fratre Fabio episcopo Neritonensi, nostro et Sedis Apostolicae in partibus inferioris Germaniae nuncio confirmatum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illudque observari mandamus, donec tamen ab eisdem consulibus dictaque civitate et a capitularibus inibi existentibus idem Ferdinandus episcopus et princeps cum toto suo comitatu solito in eadem civitate cum pristinis reverentiâ, obedientiâ et iurisdictionis exercitio receptus et admissus fuerit, et ita praecipimus.

§ 3. Decernentes praesentes nostras litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus aposto-

Praefatum decretum observari mandat.

Addit validitatem huic decreto.

Derogatio contrariorum.

licis, ac ipsorum ecclesiae, civitatis et oppidi, quatenus opus sit, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv iunii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 24 iunii 1649, pontif. anno v.

CXXIX.

Subsidium centum millium scutorum super fructibus ecclesiasticis pro Republica Veneta.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

§ 1. Etsi, pro cura nostri pastoralis officii divina disponente providentia nobis commissi meritis licet imparibus; nihil magis cordi sit, quam personas ecclesiasticas ab extraordinariis oneribus immunes semper conservare, idque, nisi summa necessitas cogat, re ipsa animo nostro statuerimus;

Motiva.

§ 1. Nihilominus, sicut iam omnibus notum esse debet, cum Turcarum tyrannus nefarium bellum, quod a quinque circiter annis dilectis filiis nobilibus viris duci et dominio Venetorum intulit, Rhenum³ ingenti apparatu maximisque viri-

¹ Forsan *ultii* legendum, ut satis tempore distent hae litterae a praecedentibus (n. r.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

³ Lege *triremium* vel *navium* pro *Rhenum*.

bus prosequatur, et propterea ipsi dux et dominium maiores, quam unquam antea, tam maritimas, quam terrestres copias, ut se suaque tueantur, parare et instruere, ac proinde ingentes expensas facere modo compellantur:

§ 2. Nos, considerantes non minus ecclesiasticorum quam laicorum interesse, ut ea, quae ad defensionem huiusmodi necessaria sunt, studiose comparentur, quo christiani nominis hostes infensissimi a christifidelium cervicibus, adiuvante Domino, repellantur, cogimur denuo de universi cleri domini Veneti facultatibus in hoc gravissimo periculosissimoque casu fiduciam sumere, sperantes, quod illi hoc onus, urgentissima necessitate et iustissima de causa a nobis sibi impositum, aequo animo ferre non recusabunt.

§ 3. Motu itaque proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum auri super omnibus et singulis fructibus secundum verum annum valorem praesentis anni quarumcumque cathedralium, etiam metropolitanarum et patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum, ac monasteriorum, prioratum et beneficiorum ecclesiasticorum secularium quorumcumque, ac hospitalium et quorumvis Ordinum et militiarum (non tamen S. Ioannis Hierosolymitani, quorum fratres pro munienda et defendenda adversus improbos eorundem Turcarum conatus insula Melitanam, gravissimos sumptus subire et magnum aes alienum contrahere oportuit) regularium, cum cura et sine cura, in dicto dominio existentium, a venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et dilectis filiis electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, ceterisque personis ecclesiasticis secularibus et regularibus

Subsidium desumendum ab ecclesiasticis decernit et contravenientes puniit.

Ad praedictum subsidium centum millium scutorum etiam regulares quorumcumque concurrere decernit.

quibuscumque, tam non exemptis, quam quomodolibet exemptis, et quantumvis privilegiatis, etiam S. R. E. cardinalibus, necnon S. Benedicti, S. Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Praemonstratensium, Carthusiensis, Camaldulensis, Montis Oliveti, Vallis Umbrosae, Cruciferorum, monachorum Eremitarum sancti Hieronymi, et quorumcumque aliorum Ordinum, necnon Cassinensis, alias S. Iustinae, S. Salvatoris, etiam Lateranensis, aliarumque congregationum, tam virorum quam mulierum, etiam Mendicantium ex privilegio et aliis bona immobilia seu certos redditus quoquomodo ecclesiasticos habentium, in dominio praedicto ecclesias, monasteria et alia beneficia ecclesiastica obtinentibus, etiam fructus ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, necnon pensiones annuas quantumcumque exemptas et sub quibusvis obligationibus, etiam in forma camerae apostolicae, etiam iuramento, etiam vim susceptione censurarum¹, et de non contraveniendo, ac etiam fortasse de non impetrando gratias nostras et contra eos etiam concessis non utendo vallatis, et forsitan aliis etiam efficacioribus cautelis et decretis ac clausulis, super eisdem fructibus et pensionibus, etiam medio cedularum banchi, seu in forma depositi, habentibus et intra praesentem annum habituris, cuiuscumque praeceminentiae, status, gradus, ordinis et conditionis, etiam religionis vel militiae existant (quibus, aut quorum aliquibus, ulla privilegia, exemptiones, aut indulta, sub quacumque verborum forma et expressione concessa, quoad hoc nullatenus suffragari posse volumus, fratribus et personis dicti hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani in totum et omnino, ceteris vero hospitalibus hospitalitatem actu servantibus pro ea quantitate

¹ Ita edit. Main.; an aliquid supplendum mutandumve, iudicet lector sciens (n. r.).

tantum quam in servanda ipsa hospitalitate exponunt dumtaxat exceptis, et dummodo a personis Ordinum Mendicantium non nisi medietas eius partis, quae ratione subsidii huiusmodi ab eis solvenda esset, solum exigatur) proportionabiliter et aequaliter iuxta verum valorem praedictum inter praedictas personas ecclesiasticas secundum aequalem ac discretam partitionem, quam ad nos quamprimum transmitti mandamus, per venerabiles fratres Scipionem archiepiscopum Pisarum nuncium nostrum et patriarcham Venetiarum distribuendum, ac in locis et terminis modisque et formis, per ipsos Scipionem archiepiscopum nuncium et patriarcham, quos collectores generales subsidii huiusmodi harum serie constituimus et deputamus, statuendis, ordinandis et declarandis, omnino de presenti anno persolvendum, ac per eos et eorum subcollectores, qui sint personae ecclesiasticae, ad hoc ab ipsis deputandos percipiendum, exigendum et levandum, ac denuo, etiam dominio praedictis¹ cum effectu consignandum, ut illud in expensas necessarias contra dictos Turcas, et non alios usus, expendere valeant, apostolica auctoritate, tenore praesentium, imponimus, impositumque fore et esse decernimus, declaramus, necnon eisdem collectoribus generalibus, et ab eis deputandis subcollectoribus huiusmodi, a patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, prioribus, praepositis, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, et aliis personis ecclesiasticis praedictis, praeterquam, ut supra, expressis, ratam dicti subsidii, eos et eorum quemlibet, ut praefertur, tangentem, petendi, exigendi et colligendi, eis et eorum singulis, ut illam modo praemisso solvant, per poenas quoad patriarchas, archiepiscopos et epi-

Exequutores deputat.

Poenas contra incedentes.

¹ Videretur legendum *praedicto*, ni aliquid aliud desit (n. r.).

scopus interdicti et suspensionis ingressus ecclesiae, quoad alios vero privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, et alias, de quibus illis videbitur, etiam pecuniarias, ac demum per sententiam excommunicationis, aliasque censuras ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris et facti remedia, mandandi et praecipendi; contradictores quoslibet et rebelles, et suam ipsius subsidii partem solvere recusantes, seu differentes, et ne illa solvantur persuadentes, directe vel indirecte per poenas, censuras et remedia huiusmodi, appellatione postposita compescendi, brachii quoque secularis auxilium, si opus fuerit, ad hoc invocandi, solventes de solutis quietandi, et liberandi a censuris et poenis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia et singula alia in praemissis, et circa ea necessaria, et quomodolibet opportuna, etiamsi mandatum exigent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate apostolicam et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

§ 4. Volentes quod expensae, quae circa exactionem subsidii huiusmodi forsitan faciendae fuerint, in centum milibus scutis praedictis minime computari debeant, sed dictae personae ecclesiasticae expensas praedictas, ultra ratam partem quam ratione eiusdem subsidii solvere debebunt, etiam persolvere teneantur.

§ 5. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, Ordinum, congregationum et militiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis

quoque, indultis, exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis, prioratibus, praepositorum, praelatis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus et militiis, aliisque praedictis, in genere vel in specie, sub quacunque forma et verborum expressione a nobis et Sede Apostolica etiam consistorialiter, et motu simili, et alias, quovis modo emanatis et concessis, et etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales eis nullatenus derogetur nec derogatum esse censeatur nisi sub certis modo et forma in eis expressis, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis, ac modum et formam ad id servandos pro individue servatis habentes, ad praemissorum effectum dumtaxat, illis aliis in suo robore permansuris, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 6. Aut si patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, ceterisque praedictis, vel quibusvis aliis, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi et excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 7. Volumus autem quod, iuxta ordinationem in Concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri, aliaque ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, prioratum

Rei divino cultui dicatas causa pignoris capi vetat.

et aliorum beneficiorum et piorum locorum sub praesentibus comprehensorum, divino cultui dicata, causa pignoris vel alias occasione solutionis subsidii huiusmodi nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur; quodque praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius ex dictis collectoribus generalibus vel alterius praelati ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii iulii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 28 iulii 1649, pontif. anno v.

CXXX.

Suppressio ecclesiae Castrensis, et erectio episcopatus Aquaependentis.

**Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

In supremo militantis Ecclesiae throno et apostolicae potestatis plenitudine, nullis nostris exigentibus meritis, sed sola Dei benignitate constituti, de prospero ac felici ecclesiarum omnium et praesertim cathedralium statu, ac de salute gregis dominici nobis ex alto commissi attentius cogitantes, ad ea libenter intendimus, per quae eadem cathedrales feliciter dirigantur, et grex ipse continua suorum cum eo residentia pastorum praeservetur a noxiis, et in devium prolapsus ad rectitudinis tramitem reducatur, et, ut pastores ipsi in propria cathedrali ecclesia vel dioecesi commodius ac etiam tutius residere, ferventius gregi invigilare, suumque ministerium implere valeant, operam et operam efficaces impendimus, prout,

rerum et temporum qualitate pensata, conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque civitas Castri provinciae Romanae, cuius ultimus antistes horrendo inauditoque facinore nuper interfectus fuit, tam ob aeris intemperiem, quam ob situs angustiam et incommoditatem, ac ob exiguum incolarum numerum, eo redacta sit, ut urbis speciem non praesferat, proindeque episcopi pro maiori anni parte extra dioecesim commorati fuerint non sine gravi salutis animarum detrimento, nec defuerint, qui in functione visitationis liminum Apostolorum super praedictis et aliis necessitatibus per Sedem Apostolicam providendum esse scriptoque renunciaverint; oppidum vero Aquaependentis, non valde distans a dicta civitate Castrensi, tam situs quam aeris amoenitate magis salubre, ac nedom incolarum, verum etiam monasteriorum et ecclesiarum parochialium, hospitalium, confraternitatum et aliarum ecclesiarum et piorum locorum numero, benediciente Domino, copiose sit refertum, dignumque noscatur, ut praerogativa ac titulo civitatis, et cathedra ac residentia episcopali decoretur, et, inter alias dicti oppidi ecclesias, parochialis sub invocatione seu denominatione SS. Sepulchri suis structuris et aedificiis satis ampla, et ad statum cathedralis ecclesiae idonea et apta existat: nos, habitam super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus maturam deliberatione in consistorio nostro secreto, deque illorum consilio et assensu, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ex praedictis et aliis iustis de causis animum nostrum moventibus, nomen et titulum seu qualitatem civitatis, quibus hactenus decorata fuit praedicta civitas Castri provinciae Romanae, illiusque cathedralem ecclesiam, ac in ea dignitatem episcopalem, ita ut ex nunc de

Supprimi ecclesiam Castrensem et erigi in episcopatum Aquaependentis.

cetero perpetuis futuris temporibus nullo dignitatis episcopalis et civitatis nomine, titulo, denominatione, honore, privilegio, et praerogativa uti vel frui possit, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo supprimimus et extinguimus; oppidum vero praefatum Aquaependentis, cum toto illius comitatu et territorio, necnon clero et populo, ecclesiis, monasteriis et locis piis, ab Urbevetana dioecesi, cui in spiritualibus est subiectum, auctoritate, consilio, assensu et tenore praemissis, perpetuo separamus et dismembramus, et ab omni superioritate, iurisdictione, visitatione, dominio et potestate moderni et pro tempore existentis episcopi Urbevetani perpetuo eximimus et totaliter liberamus; ipsumque oppidum Aquaependentis in civitatem Aquaependentis nuncupandam, cum iuribus, honoribus et praeeminentiis, quibus aliae civitates et earum cives utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, et ecclesiam parochialem praedictam SS. Sepulchri, ad omnipotentis Dei laudem et gloriam, ac eius gloriosissimae genitricis Virginis Mariae, ac ipsius S. Sepulchri, totiusque curiae caelestis honorem, et fidei catholicae exaltationem, in cathedralem Sedi Apostolicae immediate subiectam, sub eadem invocatione SS. Sepulchri Salvatoris nostri Iesu Christi, et in ea sedem episcopalem pro uno episcopo Aquaependentis nuncupando, qui eidem ecclesiae illiusque civitati et dioecesi ut infra signandae¹ praesit, illamque in perfectam cathedralis ecclesiae formam ordinet et redigat, abbates, praelatos et alios ad synodum convocet, evellat, destruat, aedificet, plantet, ac omnia et singula officia et iura episcopalia habeat et exercent, cum suis episcopali et capitulari mensis, ceterisque omnibus ca-

¹ Potius lege assignandae (R. T.).

thedralibus et pontificalibus insigniis, necnon iuribus, iurisdictionibus, facultatibus, praerogativis, privilegiis, honoribus, gratiis, favoribus et indultis realibus et personalibus et mixtis, quibus aliae cathedrales ecclesiae, earumque praesules, capitula et personae quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt in futurum, in eademque ecclesia SS. Sepulchri vicariatum perpetuum (quam modernus rector eiusdem ecclesiae vigore sui prioris tituli, absque alia sibi desuper faciendam provisione, ut prius, quoad vixerit, retinere, libere et licite valeat, et de qua occurrente pro tempore illius vacatione praevio concursu iuxta formam sacri Concilii Tridentini disponi debeat) pro uno perpetuo vicario, qui curam animarum ipsius ecclesiae S. Sepulchri parochianorum exercere teneatur, una cum omnibus fructibus, redditibus, proventus, iuribus, ac emolumentis universis, certis et incertis, ad eandem ecclesiam S. Sepulchri quomodolibet spectantibus, nomine et denominatione parochialis ecclesiae et rectoris in ea perpetuo suppressis remanentibus, similiter perpetuo erigimus et instituimus, necnon ecclesiam S. Sepulchri praedicti cathedralis ecclesiae honore, nomine, titulo et insigniis decoramus, ipsaque ecclesiae S. Sepulchri, et illius dignitati episcopali, ac iurisdictioni episcopi, pro civitate, ipsam civitatem Aquaependentis sic erectam, et pro territorio ac dioecesi, universum illius territorium ac districtum, necnon dictam terram Castri, aliasque terras, castra ac villas, cum omnibus et singulis eorum districtibus, quae intra fines dioecesis Castrensium existebant, itidem perpetuo constituimus et assignamus, ac subiicimus et supponimus, et pro dote omnia et singula fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque, ubicumque exi-

stentia, et in quibusvis rebus consistentia, ad mensam episcopalem Castrensem, ut praefertur suppressam, quomodolibet spectantia et pertinentia, ita quod liceat pro tempore existenti episcopo Aquaependentis illorum omnium et singulorum corporalem, realem et actualem possessionem, vel quasi, per se, vel alium, seu alios eius nomine, propria auctoritate apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, necnon fructus, redditus et proventus et emolumenta inde provenientia percipere, exigere et levare licite valeat¹, similiter perpetuo applicamus et appropriamus. Insuper capitulum, archidiaconatum, canonicatus et praebendas, ac beneficia ecclesiastica, chori servitium annexum habentia, dictae ecclesiae Castrensium suppressae, ac totius capituli mensam et residentiam capitulares, una cum omnibus honoribus, oneribus, privilegiis, praerogativis, bonis, redditibus, iuribus et emolumentis universis, una cum episcopalibus, et quibusvis aliis ornamentis et paramentis ecclesiasticis, Sanctorum et Sanctarum reliquiis, ac omni alia tam sacra quam profana suppellectili, ab eadem ecclesia Castrensi suppressa ad dictam ecclesiam S. Sepulchri in cathedralem sic erectam, itaut deinceps non amplius capitulum, neque dignitas et canonicatus, ac beneficia ecclesiae Castrensium, sed ecclesia cathedralis Aquaependentis nuncupentur et denominentur, ac apud eandem ecclesiam S. Sepulchri residere, in eaque divina officia et alia munia ecclesiastica, prout in dicta ecclesia Castrensi suppressa tenebantur, celebrare et exercere omnino debeant et teneantur, pariter et perpetuo transferimus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque, cuiusvis dignitatis, gra-

¹ Edit. Main. legit valeant (R. T.).

tus, status, qualitatis et conditionis, etiam specialem mentionem requirentes, in praemissis interesse habentes, vel habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, minusque causae propter quas illa emanarunt sufficienter adductae² seu iustificatae fuerint, et ex alia quacumque quantumvis iuridica et legitima causa, titulo et capite, etiam in corpore iuris clauso, de subreptionis ac obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, redargui, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, vel adversus illa aperiitionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodpiam³ iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu etiam motu simili concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare minime posse; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 3. Non obstantibus nostris et cancellariae apostolicae regulis, et praesertim de iure quaesito non tollendo, ac quod teneantur exprimere verum annum valorem secundum communem existimationem, tam beneficii unendi, quam illius, cui uniri petitur, alioquin unio non valeat, et semper in unionibus commissio fiat ad partes, vocatis quorum interest, idque etiam observari volumus in quibus-

¹ Male edit. Main. legit adducta (R. T.).

² Pessime edit. Main. habet copiam pro quodpiam (R. T.).

Contraria respuit.

vis suppressionibus, perpetuis concessionibus, dismembrationibus et applicationibus; ac Lateranensis Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis¹ fieri prohibentis², ac felicitatis recordationis Bonifacii Papae V, praedecessoris nostri, ac aliis apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus, necnon dictarum, etiam Urbevetanae, ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictae civitati Castrensi suppressae, ac ecclesiis praefatis, illorumque incolis et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, irritantibusque et aliis decretis, etiam ad imperatoris, regum et aliorum principum instantiam, vel supplicationem, aut illorum intuitu, ac etiam motu simili, ac etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet, in contrarium concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio faciendâ aut alia exquisita forma servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque,

§ 4. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de dignitatibus, ac canonicis et praebendis, ac beneficiis ecclesiasticis dictae ecclesiae Castrensis suppressae speciales vel generales dictae Sedis aut legatorum eius litteras impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reser-

vationem et decretum vel aliâs quomodolibet sit processum, quas quidem litteras et processus habitos per easdem, et inde sequuta quaecumque, ad dignitates, ac canonicatus et praebendas, necnon beneficia huiusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assequutionem dignitatum ac canonicatum et praebendarum vel beneficiorum aliorum praeiudicium generari, et qualibet aliâ dictae Sedis indulgentiâ generali vel speciali, cuiuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

§ 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae suppressionis, extinctionis, institutionis, separationis, dismembrationis, exemptionis, liberationis, erectionis, constitutionis, assignationis, subiectionis, suppositionis, applicationis, appropriationis, translationis, indulti, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIX, idibus septembris, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 13 septembris 1649, pontif. an. v.

CXXXI.

Renovatio concessionis medietatis fructuum legatorum piorum pro maintenance praesidii Reipublicae Ragusinae¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Venerabili fratri archiepiscopo Ragusino,
Innocentius Papa X.
Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Causae Inius
Constitutionis.

§ 1. Aliâs pro parte dilectorum filiorum magistratum Reipublicae Ragusinae felicitatis recordationis Urbano Papae VIII praedecessori nostro primum exposito, quod, continuatis dudum terraemotibus, civitas Ragusina, universumque eius dominium, adeo conquassa fuerat, ut, praeter multorum aedificiorum ruinam, plurimae etiam ecclesiae et monasteria, ipsaque civitatis et dominii huiusmodi propugnaculorum moenia maximum inde damnum acceperant, quae, si quamprimum resarcita non forent, periculum erat, ne funditus corruerent; in dictâ vero civitate nonnulla diversarum summarum pecuniarum legata annua pro variis operibus piis adimplendis relicta et per certas personas administrari solita existebant; proptereaque dicti exponentes ex redditibus huiusmodi praemissorum reparationi provideri desiderabant: idem Urbanus praedecessor, attendens, inter alia, religioni catholicae in toto huiusmodi dominio conservandae non parum interesse civitatem praefatam, eiusdemque dominii, quod provinciae et loca ab impio Turcarum tyranno occupata undique ambiunt, propugnacula recte munita et clausa esse, tunc existenti archiepiscopo Ragusino commisit, ut, constituto sibi de tunc expositis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum piorum medietatem, quae tamen summam¹ sex millium scutorum monetae annuatim non excederet, magistratibus praedictis, ita quod liceret illis eandem reddituum, proventuum et emolumentorum huiusmodi medietatem percipere, exigere et levare, ac in ecclesia-

¹ Edit. Main. legit *summa* (R. T.).

rum et monasteriorum moeniumque praefatorum reparationem, dummodo, quoad ipsa moenia, facultates laicorum civitatis et dominii huiusmodi ad id non suppetent, et non in alios usus, convertere, dioecesani loci vel cuiusvis alterius licentiâ minime requisitâ, ad triennium tunc proximum concederet et assignaret; deinde vero, nobis etiam aliâs per eosdem exponentes exposito, quod idem Turcarum tyrannus copiosissimam classem instruebat, eaque propter civitatem praefatam, illiusque dominii propugnacula validiori praesidio munire oportebat, et ad praemissa facultates dictae Reipublicae minime sufficiebant, subinde nos fraternitati tuae commisimus, ut etiam, constituto sibi de narratis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum praefatorum medietatem, quae tamen pariter summam sex millium scutorum monetae annuatim non excederet, magistratibus praedictis, per eos, ut praefertur, percipiendam, et in manutentionem praesidii civitatis, et propugnaculorum huiusmodi, servatis aliâs modo et formâ praemissis, convertendam, ad triennium etiam inde proximum, auctoritate nostrâ apostolicâ, concederes et assignares, et aliâs prout tam in ipsius Urbani praedecessoris, quam nostris in simili formâ Brevis litteris desuper expeditis, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberiorius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte eorundem magistratum nobis nuper expositum fuit, ipsi praefatarum nostrarum litterarum commodo et effectu gaudere, dictamque integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum huiusmodi medietatem percipere, et, ut praefertur, convertere

¹ Male edit. Main. habet *constituto* (R. T.).

¹ Perperam ed. Main. legit *praemissis* (R. T.).

² Improbe eadem ed. habet *prohibitis* (R. T.).